פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 7-טע זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 20 גראשען.

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 67 | Łódź, Środa 19 marca 1930. | אכטער יאהרגאנג | לאדז, מיטוואך, יט אדר תר״ץ | № 67

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. | אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

סענאט-מארשאלעק שימאנסקי — פרעמיער

פריסטאר און טשערווינסקי וועלען נישט אריין אין נייעם קאבינעט

מארשאל פילסודסקי וועגען סיים און דער לאגע אין לאנד

וו א ר ש א, 18. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). היינט האט מארשאל פילסודסקי געגעבען פאר דער סאנאציע-פרעסע א אינטערוויאו, אין וועלכען ער האט אויסגעפיהרט:

מאנטאג, נאכדעם ווי דער מלוכה-פרעזידענט האט זיך דעצידירט אנצונעהמען די דימיסיע פון בארטעל'ס קאבינעט, האט ער פון מיר געפאדערט, אז איך זאל איבערנעהמען די מיסיע צו שאפען א רעגירונג. איך האב מיך דערפון אפגעזאגט, הגם איך בין נישט געוואוינט אפצוזאגען דעם מלוכה-פרעזידענט ווען ער פאדערט עפעס פון מיר, ווייל איך געדענק שטענדיג די פאר מיר שעהנע און נישט שעהנע צייטען, ווען איך בין נאך געווען מלוכה-שעף און הויפט-קאמענדאנט פון דער ארמעע, וואס האט זיך געפונען אין דער מלחמה. איך בין דעמאלט אזוי ווייט געווען איינזאם, און אין דער גאנצער מלוכה האב איך דעמאלט נישט געהאט קיין שום הילף. און דאך האב איך נאך מיין לאנגען געשפרעך מיט'ן מלוכה-פרעזידענט, צו מיין חרפה, נישט געקאנט נישט אפזאגען זיך פון אננעהמען די מיסיע און האב געבעטען דעם מלוכה-פרעזידענט צו פרובען גליק לגבי אנדערע. איך האב אבער נישט געקענט זיך אפזאגען צו ערקלערען עפענטליך די מאטיווען פון מיין האנדלונג.

איך מיין, אז קיין שום פאלאק, קיין שום פוילישער פרוי איז נישט אונבעקאנט מיין ארגאנישער עקעל צו די ארבייטס-מעטאדען, וועלכע עס ווענדען אן פארלאמענטען בכלל און ספעציעל דער פוילישער.

יעדע קלארע, לאגישע ארבייט ווערט נישט קלאר און אומלאגיש, יעדע טעכנישע ארבייט ווערט פארוואנדעלט אין א נישט טעכנישע, ווערט אהן שום אינהאלט, ווי נאר די פראגע קומט אריבער אין א געוויסען פאדער-הויז אויף דער וויעיסקע גאס. אבער דאס זענען נישט די הויפט-מאטיוען, צוליב וועלכע איך האב די מיסיע נישט אנגענומען. עס איז די אויסערגעוועהנליכע לייכטיגקייט צו בעשמוצען מיט צונג, וואס האט געצויגען מיין אויפמערקזאמקייט נאך דעמאלט, ווען איך בין געווען מלוכה-שעף. די דעפוטאטישע מידה פון גידערטרעכטיגע רכילות. אזא רכילות'דיגע צונג קען נישט געבען נישט צו טראכטען, אז הויפטזעכליך געהט עס זיי וועגען אייגענעם נוצען אדער פון נוצען פון זייערע דעפוטאטישע גרופע אדער גרופקעלע.

די דאזיגע הערען האבען נישט קיין רחמנות אויף פריינד און נישט אויף פיינד. זיי האלטען זיך אפילו גוטברודעריש מיט די, וועלכע זיי ווילען בעשמוצען מיט זייער ברודיגען שפייעכץ. אט די דאזיגע ארט האנדלונג לאזט זיך אין מיין פארשטעלונג נישט אפטיילען פון דעם דעפוטאטען-פאך. זיי אליין בעטראכטען עס, אלס אנ'אונבעדינג נויטיגען טייל פון זייער פאך. איך וויל נאך צוגעבען, אז זיי שוינען נישט אפילו דעם כבוד פון פרוי און קינד און גישט קיין רחמנות אפילו אויף נאהנטע בעקאנטע. דערביי ציהט זיך אזא הער ביי דעם מינדעסטען דרוק זעהר לייכט צוריק פון זיין רכילות, און אזוי ווי איך קאן נישט פערטראגען קיין רכילות און האב ארויסגעווארפען הונדערטער מענשען פאר'ן פרוב איינצושרייבען רכילות אויף מיינע בעקאנטע און א גרעסערע צאהל אויסגעזידעלט. דערפאר איז מיר פשוט שווער צו עטעמען

(ווייטער זעה 7. זייט)

פראפ. שימאנסקי שאפט די רעגירונג

וו א ר ש א, 18. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דער היינטיגער טאג האט געבראכט א רייה סענסאציעס. באלד אין דער פריה האט מען געשמועסט, אז דער מלוכה-פרעזידענט וועט איבערגעבען די מיסיע צו שאפען דעם קאבינעט נאך אמאל בארטעל'ן, אבער דער דאזיגער קלאנג האט זיך נישט בעשטעטיגט.

נאכמיטאג האט זיך פערשפרייט א קלאנג, אז די מיסיע צו שאפען א קאבינעט וועט בעקומען דער סענאט מארשאלעק שימאנסקי. די דאזיגע ידיעה האט זיך אויך באלד בעשטעטיגט. אין סיים איז אנגעקומען דער אדיוטאנט פון מלוכה-פרעזידענט און איבערגעגעבען דעם סענאט-מארשאלעק אפיציעל די מיסיע צו שאפען א רעגירונג.

סענאט-מארשאלעק שימאנסקי איז תיכף אפגעפאהרען אין פרעזידיום פון מיניסטארען-ראט, וואו ער האט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן פרעמיער בארטעל.

פון דער קאנצעלאריע פון מלוכה-פרעזידענט איז פערעפענטליכט געווארען אנ'אפיציעלער קאמוניקאט, אז דער סענאט-מארשאלעק יוליאן שימאנסקי איז בעאויפטראגט געווארען צו שאפען א רעגירונג.

וו א ר ש א, 18 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) סענאט-מארשאלעק שימאנסקי איז שוין צוגעטרעטען צו שאפען די רעגירונג.

ווי מען שמועסט וועלען אין דער נייער רעגירונג נישט אריין די מיניסטארען פריסטאר, טשערווינסקי און סטאניעוויטש.

וו א ר ש א, 18 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). די אלגעמיינע איבערצייגונג, וואס הערשט אין די סיים-קולוארען איז די, אז אויב דעם מארשאל שימאנסקי וועט נישט געלונגען צו שאפען א רעגירונג, וועט די מיסיע צו שאפען א רעגירונג איבערנעהמען מארשאל פילסודסקי.

צוויי דרייסטע רויב-אנפאלען אין לאדז

פערמאסקירטע באנדיטען בעפאלען די פירמע ברידער מאזור, טעראריזירען מיט רעוואלווערען די אנוועזענדע און רויבען צו 24 טויזענד זלאטעס. — באלד דערנאך ווערט אויסגעפיהרט א רויב-אנפאל אויף דעם אינקאסענט פון דער פירמע „צוקרום"; די באנדיטען נעהמען צו 11 טויזענד זל.

נעכטען צווישען 7 און 8 א זייגער אין אווענט זענען אויף פאלודניאווא גאס אויסגעפיהרט געווארען 2 דרייסטע, אויף'ן עכט אמעריקאנישען אופן, רויב-אנפאלען. דער ערשטער אנפאל איז אויסגעפיהרט געווארען אויף'ן קאנטאר פון די ברידער מאזור, פאלודניאווא 46, וואו די רויבער האבען צוגערויבט 24 טויזענד זל. מזומנים און דער צווייטער אנפאל, אויף'ן אינקאסענט פון דער פירמע „צוקרום", פאלודניאווא 25, וואו די רויבער האבען צוגערויבט א טעקע מיט 11 טויזענד זלאטים.

די אויסערגעוועהנליכע דרייסטע אנפאלען זענען פארגעקומען אויף פאלגענדען אופן: אין פאלודניאווא 46 געפינט זיך דאס קאנטאר און די לאגערען פון דער גרעסטער יהודישער קאלאניאל-פירמע „ברידער מאזור", אויף דעמזעלבען הויף געפינט זיך דאס קאנטאר און די לאגערען פון דער ריין - מיהל. ארום דריי פירטעל אויף זיבען אין אווענד האט עמיצער אנגעקלונגען אין דער ריין - מיהל און געפרעגט צי די שעפס פון דער פירמע זענען אין געשעפט. דער אנגעשטעלטער פון דער פירמע רוד רייכמאן האט געענטפערט, אז נישט און געפרעגט ווער ס'רעדט. דער פערשוין האט נישט געוואלט אנגעבען זיין נאמען און זיך געפרעגט אויב די בעלי-בתים וועלען נאך קומען פאר'ן שליסען דאס געשעפט. דער אנגעשטעלטער האט ווייטער געענטפערט, אז נישט און דער פערשוין איז אוועק פון טעלעפאן. אויף דעם דאזיגען געשפרעך האט קיינער נישט געלעגט קיין אכט.

7 א זייגער מיט 10 מינוט ווען אין ביורא פון די ברידער מאזור האט מען זיך שוין גע־גרייט צוצומאכען דאס ביורא און דער יודישער נאכט-וועכטער האט זיך שוין געשטעלט ביים טויער זענען פלוצלונג אריין אויף'ן הויף 3 פערשוינען פער־בונדען די אויגען מיט שווארצע טיכלעך, מיט רעוואלווערען אין די הענט. א פירטער באנדיט איז געבליבען שטעהן פאר'ן טויער. 2 פון די באנדי־טען, וואס זענען אריין אין הויף, האבען מיט געוואלד אריינגענומען דעם יודישען נאכט-וועכטער, דעם 71-יעהריגען נחמן ווילק אין קאנטאר א"ן איהם בעפוילען זיך צו לעגען אויף דער פאלאגע מיט'ן פנים אראפ. ווילק האט אויסגעפיהרט דעם בעפעהל און דאן האבען איהם די באנדיטען גע־בונדען די הענד אויף הינטען.

אין ביורא זענען דאן געווען 3 פערזאן: דער בוכהאלטער י. ווייס, 42 יאהר אלט, דער 20-יאהריגער געהילף-בוכהאלטער טשארנאטשיל און די 24-יעהריגע קאסירקע לעווקאוויטש. די באנדיטען האבען אויך די דערמאהנטע

טעראר זירט מיט רעוואלווערען

און מיט זיי ארומגעפיהרט ריזעלבע פראצעדור. זיי האבען זיך אוועקגעלעגט אויף דר'ערד. די באנדיטען האבען זיי געבונדען די הענד, איבערגע־שניטען די טעלעפאן-דראטען און צוגעטרעטען אויס צולייזען די אפענע געפאנצערטע קאסע.

בעת דער דאזיגער ארבייט איז אריינגעקומען פון לאגער, וועלכער פעראייניגט זיך מיט'ן קאנטאר, איינער פון די איינגעטימער לעאן מאזור מיט זיין קליענט מ. פוקס, וועלכער האט אין לאגער זיך געקליבען סחורה.

די אריינגעקומענע האבען זיך שטארק דער־שראקען. די באנדיטען זענען אבער צו זיי צוגע־גאנגען מיט א העפליכען

„פאנאווע פאזוואלאן"

האבען זיי זיך אויך געמוזט אוועקלייגען אויף דער ערד, מ'האט זיי אויך געבונדען די הענד און צוויי באנדיטען האבען ווייטער געפיהרט זייער ארבייט און אויסגעליידיגט די קאסע. גאנץ רוהיג, אהן שום טומעל, רואיגערהיג פאפיראסען, האבען די באנדיטען זיך גענומען דעם גאנצען מזומן-אינהאלט פון דער קאסע און אוועק, איבערלאזענדיג זייערע קרבנות געבונדענע און שטארק-איבערגעשראקענע. ערשט נאכדעם ווי די באנדיטען זענען ארויס, האט ה' לעאן מאזור געמאכט א טומעל. ס'זענען אנגעלאפען די ארבייטער פון לאגער, וועלכע האבען

בעפרייט די געבונדענע

און האבען אלארמירט די פאליציי.

אויפ'ן ארט פון דעם דרייסטען אנפאל איז אנגעקומען דער אובער-קאמיסאר פון אויספאר־שונגס-אמט ווייער, קאמיסאר טשעשלאק, פיל געהיים-אגענטען און פאליציי-בעאמטע. ס'האט זיך גלייך אנגעהויבען אנ'ענערגישע אויספארשונג. ביים צונויפשטעלען די קאסע-רעכנונג האט זיך ארויס־געשטעלט, אז אין די הענט פון די באנדיטען איז אריינגעפאלען א סומע פון

24 טויזענט זלאטים

אין פויליש געלד, רייטשע גאלד-מארק, רוסישע גאלד-רובעל, פונטען און דאלארען. די באנדיטען האבען נישט גערירט קיין אייגעם פון די וועקסלען, וועלכע זענען געלעגען אין דער קאסע אין

(ווייטער זעה 5 זייט)

פראפ. ווייצמאַן'ס עקספּאָזע
אויף דער זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט

לאנדאן, 18 (יט"א טעלעגראפיש).
אויף דער הײנטיגער נאכמיטאג-זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט האט פראָפ. ווייצמאן געהאלטען אַן עקספּאָזע, אין וועלכער ער האט ציז. אנג. געזאגט, אז אויף דער זיצונג פון ארמיניס-טראטיווען ראט, וואס וועט פארקומען שוין אין אייניגע טעג ארום וועט שוין מעגליך זיין צו באַ-טראכטען דעם באריכט פון דער ענגלישער אויס-פארשונגס-קאמיסיע.

וואס איז שייך דער ארטיגער ציוניסטישער לאגע, גלויבט ער אין דער אויפריכטיגקייט פון די ערקלערונגען פון לארד באלפור און מאַק-דאנאלד.

ווייצמאן זאגט זיך אויך ארויס, אז די אויס-פארשונגס-קאמיסיע האט נישט געהאט די אויפ-גאבע צו באטראכטען די פאליטישע פראגען, און ער פערזענליך איז זיכער נישט-קוקענדיג דערויף, אז דער באריכט וועט אויספאלען גינסטיג אדער נישט גינסטיג, אז אלע שוועריגקייטען וועלען באַ-זייטיגט ווערען.

צום סוף ערקלערט ער, אז דער אקציאנס-קאמיטעט וועט אויסארבייטען אַן'אויספירליכען טעטיגקייטס-פלאן.

היגדענבורג האט אונטערגעשריבען דעם פויליש-דייטשען ליקווידאַציע-אפמאך

בערלין, 18 (אטע) דער פרעזידענט הינדענ-בורג האט דינסטאג אונטערגעשריבען דעם פויליש-דייטשען ליקווידאציע-אפמאך, וואס ענטהאלט דאס געזעץ וועגען רעגולירען די פראגען פון טייל 10 פון ווערסיילער טראקטאט. ביי דער געלעגענהייט האט פרעזידענט הינדענבורג איבערגע-שיקט דעם רייכסקאנצלער א בריף.

ענגליש-סאוויעטישע אונטער-האַנדלונגען וועגען דער חובות-פראַגע

לאנדאן, 18 (א. ט. אג.) אויף אַ'אנפראגע אין ענגלישען פארלאמענט האט דער אויסערן-מיניסטער הענדערסאן געענטפערט, אז עס ווערען איצט געפירט מיט סאוויעט-רוסלאנד אונטער-האנדלונגען וועגען דער מעטאדע פון א מעגליכער רעגולירונג פון די צארישע חובות צו ענגלאנד.

דער ב. ב.-קלוב וועט נישט צולאזען צו סיים-זיצונגען

וואַרשא, 18 (טעלעפאניש). הײנט איז פאר-געקומען א פלענאר-זיצונג פון ב.ב.-קלוב, אויף וועלכער עס איז אנגענומען געווארען פאלגענדע רעזאלוציע: די לעצטע געשעהענישען אין סיים און די געשאפענע אַנ'אויסערגעוועהנליכע פאליטישע סי-טואציע, אין משך פון 4 חדשים האבען די אפאַ-זיציע-פארטייען צום צווייטען מאל דערפירט צו א רעגירונגס-קריזיס און א מאמענט ווען די ארבייטען איבערן בודזשעט זענען נאך נישט פערענדיגט געווארען.

ארגומרענדיג די געשעהענישען פון די לעצ-טע טאג ווערט צום סוף פון דער רעזאלוציע ער-קלערט, אז דער ב.ב.-קלוב וועט זיך קאטעגאריש אקעגענשטעלען אויף יעדען פרוב צוזאמענצורופען א פלענאר-זיצונג פון סיים, נישט אפשטעלענדיג זיך, אפילו פאר די שארפסטע מיטלען, בײ דער מלוכה פרעזידענט וועט נישט ערלעדיגען דעם קריזיס.

Przy zaziębieniu reumatyźmie bólach głowy
ASPIRIN-tabletki
Oryginalne opakowania z czerwoną banderolą i znakiem "BAYER" w kształcie krzyża są do nabycia we wszystkich aptekach.

Rodzicom i Rodzinie WIERNIK
z powodu nagłego zgonu nieodżałowanej
b. p. DORY
NASZEJ UCZENICY SZKOŁY RZEMIOSŁ
serdeczne współczucie wyrażają
Nauczycielki i Uczenice
działu bieliźniarstwa Szkoły Rzemiosł przy ul. Szkolnej 24.

אכטונג! אכטונג!
די פאבריק פון ליקערן, קאניאקן און פון פערשידענע סארטען שנאפס
„NEKTAR"
(עקזיסטירט פון 1896)
לאדז, קילינסקעגא 90 ■ טעלעפאן 38 215
עמפפעהלט דער ג' קונדשאפט איהרע גוט-בעקאנטע אויסארבייטונגען.
די פאבריק גאראנטירט פאר דער קוואליטעט, פראבע און מאס פון איהרע געטראנקען אזוי ווי ס'איז אנגעגעבען אויף די עטיקעטען.
די ג' קונדען ווערען געבעטען צו לעגען אכט אויף דער אויבינער פירמע און מעדאלען דערפאר ווייל ס'האבען זיך לעצטענס בעוויזען אויפ'ן מארק מינדערווערטיגע פעלשונגען, וועלכע זענען אין דער פאקונג און מיט די עטיקעטען עהנליך צו אונזערע רעעלע אויספארטיגונגען.
מיט אכטונג פירמע „NEKTAR" Łódź, Kilińskiego 90, tel. 215-38
בעמערקונג: אונזערע געטראנקען בעקומט מען אין אלע וויין-געשעפטען און רעסטאראנען

מיט צובראכענע הערצער זאגען מיר מודיע אונזערע מיטגלידער וועגען דעם פלוצימדיגען טויט פון אונזער לאנגיעהריגען חבר
נ.ע. לייב גערשטענפעלד
(וויצע פרעזעס פון יודישען קאנדיטאר-מייסטער-פעראיין אין לאדז)
וועלכער איז געשטען, דינסטאג דעם 18. מערץ ד. י. געשטארבען אין ווארשא און דעמונלבען טאג צו קבורה געקומען.
כבוד זיין אנדענקען!
דער שווערגעטראפענער פאמיליע דריקען מיר אויס אונזער הארציגסטען ביילייד
די פערוואלטונג פון יודישען קאנדיטאר מייסטער-פעראיין אין לאדז.

אנ'ארט צו שלאפען
פאר א ארענטליכען יונ-געמאן, איז אבצוגעבען.
צו ערפאהרען
פיעטריקאווער 33
אין 2. הויף, פארטער.

פיטלינגען
פון דער לאנגיעהריגער בעריהמטער מארקע
Nordia Hawe
צום פרייז בור 2.50 זל. א קעסטעל, 14 שטיק
שטיינפעלד, זאוואדזקא 20, טעל. 23-186
און ביי ראטקינסקי, קאשטשעלנא 5.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז נעכטען געשטארבען אין עלטער פון 60 יאהר מיין ליבע פרוי, אונזער טייערע און אונפערגעסליכע מוטער, שוויגערמוטער, גרויסמוטער, שוועסטער און טאנטע
נ. ע.
חנה מרים אשת ר' אברהם נ"י ראַווסקי
די לויה קומט פאר היינט, מיטוואך, י"ט אדר, פ' תשא, (דעם 19-טען מערץ 1930) 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז קאנסטאנטינער 13, וועגען וואס עס טיילען מיט
די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע

צו דער חתונה פון
פרל. רוזשאַ בוימאַן
מיט ה' ישראל מאקארסקי
ווינש איך א הערצליכען מזל-טוב און א גליקליך צוזאמענלעבען.
יחיאל בוימאַן.

KAZIMIERA ROCHWERGERÓWNA
BRONISŁAW LIBERMAN
zaślubieni
Łódź, w marcu 1930 roku.

קינא-טעאטער „ספולדזשעלניע" שענקעוויטש 40
שבת, דעם 22 מערץ ד. י. וועט דעמאנסטרירט ווערן דער נייעס-טער פילם פון דער יידישער ארבעטער-באוועגונג א. נ.:
אונטער די פענער פון „בונד"
ביי דער באגלייטונג פון א סימפאנישן ארקעסטער און ספעציעלן ארבעטער-כאר. מיט א רעדע וועגן דעם פילם וועט ארויסטרעטן דער ראטמאן ח' י. ליכטנשטיין. .·. פאלקס-לידער געזונגען דורך דער באליבטער ארטיסטין פון „אזאזעל" און „ארט" מאלווינא ראפעל.
פרייזן פון די בילעטן: אויפן 1-טן סעאנס טלע פלעצער צו 50 גר., אויף די ווייטערדיקע סעאנסן צו 50 גר., 75 גר. און 1 גילדן. אנהויב פון די סעאנסן: 1-טע — 30 9 פרי 2-טער — 11.30 פרי, 3-טער — 1.00 מיטאג, 4-טער — 2.30 נאכם. די סעאנסן הויבן זיך אן פינקטליך. נאכן אנהויב וועט קיינער נישט אריינגעלאזן ווערן. די בילעטן זענען גילטיק אויף די באשטימטע סעאנסן. פאר קינדער טון, אויך אויסגעקויפט ווערן בילעטן. בילעטן צו באקומען יעדן אוונט פון 7 ביז 10 אין „ארבעטער-ווינקל" פאלודניאווע 20 און שבת בײ דער קאסע פון קינא-טעאטער „ספולדזשעלניע".
15750

מארגען, דאנערשטאג, כ' אדר, 11 א זייגער פאר-מיטאג צו דער ערשטער שמערצליכער יאהרצייט פון אונזער אונפערגעסליכען פרעזעס
ר' שבתי זצ"ל ענגלאַרד
קומט פאר אין פעראיינס-שוהל פון „חסד של אמת" פיעטריקא-ווער 34 א הזכרה, צו וועלכער אלע מיטגלידער, קרובים און פריינד פון נפטר ווערען געבעטען צו קומען.
די פערוואלטונג פון „חסד של אמת ומנחמי אבלים", לאדז

שבועה דאוריתא.
דאנערשטאג, ד. 20. ד.ח. 10 א זייגער פ'ריה וועט שווערען אין דער אלטשטעטישער שוהל אויף וואלבארסקא-גאס
גאלדע קרישטאל
הויזבעזיצערין פון קעלבאד-גאס 23
אויף א סומע פון 206 זל. לויט א דעציזיע פון קרייז-געריכט.

אכטונג, לאדז און אומגעגענד!
כמאך האבען זיך בעוויזען אין פערקויף פערשידענע פאלסיפיקאטען אונטער'ן נאמען „כרמל"-וויין.
מיר מאכען אייך דעריבער אויפמערקזאם, אז קויפענדיג אונזער וויין, דארפט איהר אכטונג געבען אויף אונזערע מארקעס:
נאר דאן, וועלכער איז פערזעהען מיט די דאזיגע מארקעס איז דער עכטער

„כרמל"-וויין
פון בארון ראטשילד'ס וויין-קעלערן.
אהן די דאזיגע מארקעס, איז עס א פאלסיפיקאט.

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער חשוב'ן פערוואלטונגס-מיטגליד ר' פנחס איילענבערג צוליב'ן טויט פון זיין אונפערגעסליכער
מוטער נ. ע.
המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים
די פערוואלטונג פון שאכטלמאכער-מייסטער-פעראיין
ביים צענטר. האנדוו. קלוב פאלודניאווע 4.

Dr. med.
E. Reicher
הויט- און וועגערישע קראנקהייטען
היילונג מיט דיאטערמיע און עלעקטראטעראפיע
28 פאלודניאווע 28
נעמט אן פון 8–10 פרי און פון 12–2 נאכמ.
און פון 7–8.30 אוו. זונטאג פון 9–2 נאכמ.

לאדז
19 מערץ 1930

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז
19 מערץ 1930

נאך 5 יאהר אונטערהאנדלונגען

נאך פינף יאהר מיה און מאטערפולע אונטערהאנדלונגען איז ענדליך אונטערגעשריבען געווארען דער פויליש־דייטשער אפמאך.

דער אפמאך איז געשלאסען געווארען אלס קאנטינגענט־אפמאך, וואס האלט אין זיך די איצטיגע פערבאטען. די פוילישע רעגירונג האט געשטרעבט צו דערפיהרען, אז ס׳זאלען גענצליך אפגעשאפט ווערען אלע פערבאטען פון אריינפוהר, אבער די דייטשע רעגירונג האט בשום אופן נישט מסכים געווען, אז פוילישע קויהלען און פיה זאלען פריי עקספארטירט ווערען קיין דייטשלאנד און פאר די סחורות איז פעסטגעשטעלט געווארען א קאנטינגענט; דערביי ווערט אין׳ם אפמאך פארגעזעהען ווייטערדיגע אונטערהאנדלונגען, כדי צו פערברייטערן דעם אפמאך ביז צו דער פארם, ווי ס׳זעהט פאר די גענפער קאנווענץ, וואס שאפט אפ אלערליי איינפוהר־פערבאטען.

דערווייל זענען פעסטגעשטעלט געווארען די סכומים פון קויהלען, חזיר־פלייש און לעבעדיגע חזירים, וואס קענען יעהרליך אריינגעבראכט ווערען קיין דייטשלאנד, א חוץ דעם בעקומען פוילישע מלוכות פרייזען טראנזיט און דריי דייטשע שיפס־געזעלשאפטען בעקומען קאנצעסיעס אויף פוילען אויף גינסטיגע בעדינגונגען ווי אנדערע שיפס־געזעלשאפטען (זיי האבען אבער נישט די אלע פריווילעגיעס, וואס די פוילישע געזעלשאפטען). ביידע צדדים האבען זיך פערפליכטעט אפצושאפען א גאנצע ריי איצטיגע פעראָרדנונגען, וואס זענען ארויסגעגעבען געווארען אין צוזאמענהאנג מיט׳ן צאל־קריג און ס׳ווערט ערקלערט אנ׳אמנעסטיע פאר אלע פערברעכענס, וואס זענען ענטשטאנען צוליב צאל־קריג און ס׳ווערען אפגעשאפט אלע שטראפען.

דער טראקטאט איז אונטערגעשריבען געווארען אויף צעהן יאהר, אויב ער וועט נישט געקינדיגט ווערען דריי חדשים פאר׳ן אפלויפען דעם טערמין, ווערט ער אויטאמאטיש פערלענגערט נאך אויף א יאהר.

דער אפמאך האט א וויכטיגע ווירטשאפטליכע בעדייטונג פאר ביידע לענדער, צווישען די שכנישע לענדער זענען געשלאסען געווארען 2 אפמאכען, דער איצטיגער האנדעלס־טראקטאט און דער ליקווידאציע־אפמאך. די אפמאכען ליקווידירען אלטע חשבונות און שאפען אנ׳אנהאלטספונקט פון נארמאלע שכנישע בעציהונגען — ווירטשאפטליכע און פאליטישע.

די ביז איצטיגע אונגארמאלע פערהעלטנישען האבען געשטערט דער סטאביליזאציע פון די פראדוקציע־בעציהונגען אין פוילען, האבען פערשוועכט דאס אריינקומען פון אויסלענדישע קאפיטאל אויף פוילען און שליסליך האבען זיך פיל אינוועסטיציעס נישט רענטירט צוליב דעם, וואס דער דייטשער קאפיטאל און דער דייטשער אבזאץ־מארק זענען געווען אויסער דער פלעכע, וואוהין די פוילישע פראדוקציע האט געקענט דערגרייכען.

א דאנק דעם איצטיגען אפמאך וועט פערלייכטערט ווערען דער אויסלענדישער האנדעל: דורך אפשאפען פיל פארמאליטעטען וועט ערמעגליכט ווערען די פערמיטלונג פון אויסלענדישע סוחרים, דאס עפענען פון דייטשע סחורות־לאגערן א. אז. וו.

שוין רעדט מען וועגען דירעקטע קרעדיט־אקציעס אויפ׳ן פוילישען פינאנץ־מארק, וועגען קרעדיטירען די פויליש־דייטשע אפמאכען פון סחורות־אויסטויש א. אז. וו. פאר פוילען, וואו דער געלד־דוחק איז אזוי אנגעשטרענגט, וועט די דאזיגע ערשיינונג האבען אנ׳ערנסטקלאסיגע בעדייטונג און וועט מיטווירקען צו דער אפשאפונג פון דעם ווירטשאפטליכען קריזיס.

פ. ב.

—=:8:=—

„איך בין געקומען אייך אויפצורודערען"

טעטיגקייט פון וול. זשאבאטינסקי אין דרום־אפריקע

קאפשטאט (יט"א) וול. זשאבאטינסקי האט נאך זיין אנקומען קיין קאפשטאדט פערעפענטליכט אנ׳אויפרוף צו דער יודישער יוגענד וועגען דער זאמלונג לטובת דעם תל־חי־פאנד.

אלס גאסט פון דער ארטיגער ציוניסטישער ארגאניזאציע האט וול. זשאבאטינסקי געהאלטען א רעדע אויף א ציוניסטישען מיטינג אין וועלכער ער האט בעצייכענט דאס שאפען א יודישע מעהרהייט אין א"י אלס די אונמיטעלבארע אויפגאבע פון ציוניזם. זשאבאטינסקי האט שארף קריטיקירט די בריטישע אדמיניסטראציע אין א"י, וועלכע שטיצט נישט די יודישע איינוואנדערונג קיין ארץ־ישראל און גיט נישט קיין ערד פאר יודישע קאלאניסטען. זשאבאטינסקי פאדערט דורכצופיהרען אגראר־רעפארם אין ארץ־ישראל, כדי די נישט־בעארבייטע ערד פון די גרויס־איינענטימער זאל קענען איבערגעגעבען ווערען פאר דער קאלאניזאציע. ער פאדערט א פאליטיק פון שטיצען די לאקאלע אינדוסטריע און א פערשטארקונג פון דער א"י־ישער פאליציי דורך שאפען יודישע אפטיילונגען. זשאבאטינסקי האט אויך שארף אטאקירט די פאליטיק פון דער ציוניסטישער לייטונג וועלכע האט נישט ערפילט איהרע אויפגאבען אין דער אינערליכער ארבייט און נישט אין דער אויסערליכער פאליטיק. ביי א גינסטיגען פאליטישען רעזשים — האט ער ערקלערט — קען מען בעזעצען אין א"י 100,000 איינוואנדערער, אויסנוצענדיג דערויף בלויז 10 מיליאן פונט.

איך בין געקומען — האט ער ערקלערט — כדי אויפצורודערען אייך און אויפצופאדערען נישט נאר צוגעבען געלד נאר אויך צו העלפען מיט עצה און דער ציוניסטישער פאליטיק.

זיך אנגעהויבען די אנטי־פסח־קאמפאניע אין ראטן־פערבאנד

מאסקווע (יט"א) דער צענטראלער פערבאנד פון פראפעסיאנעלע פעראיינען האט אפיציעל מיטגעטיילט, אז די הייעריגע אנטי־פסח־קאמפאניע וועט זיך ציהען גאנצע צוויי מאנאטען, ביז דעם 15. מאי. אין פערלויף פון די צוויי מאנאטען זאלען דורכגעפיהרט ווערען אויף א ברייטען אופן א גאנצע ריי אנטי־רעליגיעזע אונטערנעהמונגען אין יעדען ווינקעל פון ראטען־פערבאנד.

אין דער אינסטרוקציע פון צענטראל־ביוראָ פון די פראפ. פעראיינען ווערט געזאגט, אז אלע ארבייטער, וואס געהערען צו פראפעסיאנעלע פעראיינען וועלען דארפען נעמען א דירעקטען און אקטיווען אנטייל אין דער אנטי־פסח־קאמפאניע, די פערוואלטונגען פון יעדען פעראיין זענען דארפען זיך בעמיהען אריינציהען אין פערלויף פון די צוויי מאנאטען נישט ווייניגער ווי הונדערט טויזענד ארבייטער אלס מיטגלידער אין פערבאנד פון גאטלאזע.

אין אלע געמיינזאמע וואוינונגען, קאזארמעס, קלובען און אין קינדער־שולען וועלען אין פערלויף פון די צוויי מאנאטען דארפען געהאלטען ווערען לעקציעס און פארשטעלונגען פון אנטי־רעליגיעזען אינהאלט. עס וועלען אויך דארפען ארגאנירט ווערען עקסקורסיעס פון פרויען און פערשידענע פלעצער „צו בעווייזען ווי אזוי עס איז בעסער צו לעבען אהן רעליגיע".

אוקראינישער „ציק" געגען פערמאכען שוהלען און קירכעס

אהן דער ערלויבניש פון דער צענטראלער רעגירונג

מאסקווע (יט"א) צוליב דער גרויסער צאהל שוהלען, וואס די ארטיגע סאוויעטען אויף אוקראינע האבען לעצטענס פערמאכט, נישט ווארטענדיג אויף א בעשלוס פון דער צענטראלער אוקראינישער רעגירונג, האט דער אוקראינישער „ציק" ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג מען זאל צוציהען פאר דער דאזיגער האנדלונג צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט.

דער סעקרעטאריאט פון אוקראינישען „ציק" האט איבערגעגעבען דעם הויפט־פראקוראר פון לאנד, ער זאל אויף א דרינגענדען אופן פעסטשטעללען, וועלכע לאקאלע סאוויעטען האבען אויף זייער אייגענער אחריות פערמאכט געבעט־הייזער אהן דער סאנקציע פון „ציק", און זאל צושטעלען וועגען דעם א בעריכט צו דער נאהענטסטער זיצונג פון „ציק"־סעקרעטאריאט. אלע שוהלען וועלען איבערגעגעבען ווערען צום געריכט.

ביי דער דאזיגער געלעגענהייט מאכט דער „ציק" נאכאמאל אויפמערקזאם, אז קיין שום לאקאלער סאוויעט האט נישט קיין רעכט צו פערמאכען א שוהל אדער קירכע, אהן דער סאנקציע פון דער צענטראלער רעגירונג.

די יודיש־אמעריקאנישע פרעסע קריטיקירט שארף די טעטיגקייט פון הרב גלאזער

אין צוזאמענהאנג מיט׳ן ארעסט פון די מינסקער רבנים

ניו־יארק (יט"א) די ניו־יארקער יודישע צייטונגען „טאג" און „פארווערטס" קריטיקירען שארף דעם פארזיצער פון צענטראל־ראט פון די ארטאדאקסישע רבנים הרב שמעון גלאזער אין צוזאמענהאנג מיט די בעראטונגען, וועלכע ער האט אבגעהאלטען מיט די מינסקער רבנים בעת זיין בעזוך אין סאוויעט־רוסלאנד דעם לעצטען זומער. די צייטונגען שטרייכען אונטער, אז די בעראטונגען פון הרב גלאזער מיט די מינסקער רבנים, וועלכע האבען לעצטענס פעראורזאכט די ארעסטען, זענען געפיהרט געווארען אזוי אז עס איז פריהער נישט געווען קיין פערשטענדיגונג מיט די פיהרער פון אמעריקאנער יודענטום.

„עס איז קלאר — שרייבט דער „טאג" — דאס בעת די געהיימע בעראטונגען" זענען נישט בעהאנדעלט געווארען קיין שום אנטי־סאוויעטישע פלענער. די רוסישע רבנים האבען געשילדערט די מאטעריעלע און גייסטיגע נויט פון די רוסישע יודען און דער אמעריקאנער רב האט נאטירליך פערשפראכען צו העלפען. אזוי האט אויסגעזעהען דער גאנצער ענין. די „געהיימע קאנפערענץ" וואלט איבער פערגעסען געווארען צוגלייך מיט צעהנדליגער צוזאגען, וואס ער האט געמאכט. הרב גלאזער האט אבער ליב צו שפילען די ראל פון אנ׳איינפלוסרייכער פערזאן אין די רעגירונגס־קרייזען און א גרויסער פיהרער פון יודענטום. בעת זיין בעזוך אין פוילען האט הרב גלאזער געפיהרט א דעלעגאציע פון רבנים צום אמעריקאנער אמבאסאדאר און האט איהם „בעאיינפלוסט" אריינצולאזען 10 אדער 15 טויזענד עגונות קיין אמעריקא. ווען הרב גלאזער איז געקומען קיין ליטע, איז ער אויפגענומען געווארען דורכ׳ן פרעזידענט סמעטאנא און האט איהם פערשפראכען צו שאפען א 5־מיליאן דאלאר־הלוואה פאר ליטע.

עס איז דעריבער נישט שווער זיך פארצושטעללען, וואס פאר א צוזאגען הרב גלאזער האט געמאכט די אומגליקליכע מינסקער רבנים.

דער „פארווערטס" בעטאנט, אז הרב גלאזער בערימט זיך, דאס ער בעזיצט בריף פון איינפלוסרייכע אמעריקאנער פאליטיקער און רעגירונגס־לייט, בעת יעדער אמעריקאנער פאליטיקער איז געוואוינט העפליך צו ענטפערען אויף בריף, וואס ווערען איהם צוגעשיקט.

דער לעבענס־שטייגער

אין היינטיגען רוסלאנד

יאהר לאנג און זעהר פיל האבען יודען געליטען אין רוסלאנד פון אכזריות׳דיגע געזעצען, פערשידענע בעגרענצונגען, פעראָרדנונגען און קאפריזען פון דער צענטראלער און ארטיגער מאכט און פשוט מעשה׳דיגע בעאמטע, וואס האבען מיט יודען געהאנדעלט, ווי „זייער לינקער פוס האט געוואלט".

אין ראטען־לאנד זענען מיטאמאל אלע נאציאנאלע בעגרענצונגען פערשוואונדען. א יוד איז איצט דא א פולבערעכטיגטער בירגער, קיין ספעציעלע געזעצען פאר יודען זענען מעהר נישט דא־באר, אלע רעכטען זענען אלגעמיינע, פונדעסטוועגען זענען דא פיל פון זיי, וואס האבען פאר יודען א פיל גרעסערע בעדייטונג ווי פאר אנדערע, צוליב דער ביטערער ירושה, וואס יודען איז פערבליבען פון פערפלוכטען צאריזם.

זעהר פיל דעקרעטען, פעראָרדנונגען און בעגרעניצונגען זענען דורכגעדרונגען מיט׳ן „קלאסען־פרינציפ", און ווען דעם, וואס געהערט צום „שעדליכען עלעמענט".

בנוגע וואוינונגען, יוגרעט זיך נישט וואס פאר א וואוינונג מען האט, נאר ווער דער בעוואוינער איז, אייראָז די זעלבע וואוינונג קאסט פאר איינעם פינף סענט א קוואדראט מעטער און פאר דעם אנדערען פינף דאלאר. איצט איז פערהאן א קאטעגאריע מענשען, וואס טארען, למשל, אין לענינגראד פאר קיין געלד קיין שטאטישע וואוינונגען נישט האבען. און אויב זיי האבען אזעלכע וואוינונגען איז מען זיי „מכבד מיט הוצאה". און אפילו די וואס האבען דאס רעכט צו האבען א וואוינונג טארען פאר קיין געלד נישט האבען מעהר ווי א געוויסען שטח, האט איהר אנ׳איבעריגען צימער, זעצט מען דארט אריין דעם וואס האט אנ׳„ארדער" אויף א צימער.

איצט זענען אלע וואוינונגען „קאמונאלע" ד. ה. וויפיל שכנים עס געפינען זיך אין א וואוינונג, אזויפיל בעלי־בתים זענען זיי. נישטא מעהר „בעל־הבית" און „שכן". דער נאמען „בעל הבית" עקזיסטירט נישט מעהר. יעדער פון די איינוואוינער איז א בעל־הבית פאר זיך.

א וואוינונג האט דאך אבער אלגעמיינע איינריכטונגען, ווי וואסער־לייטונג, עלעקטרישע בעלייכטונג א.ד.ג., וואס פאדערען, אז איינער זאל אויף זיי אכטונג געבען, זיי זאלען זיין אין ארדענונג. דארום בעשטימט די הויז־פערוואלטונג א „בעפולמעכטיגטען" אין יעדער וואוינונג. געוועהנליך בעשטימט מען דערצו איינעם פון די … נייע שכנים, נאר נישט דעם געוועזענעם בעל־הבית, בפרט ווען ער האט פריהער צימערן „עקספלואטירט", ד. ה. אפגעגעבען אנ׳איבעריגען צימער פאר א געוויסען געצאהלט. דער טאר שוין בשום אופן נישט זיין קיין בעפולמעכטיגטער, ווען ער איז אפילו „פרימא שבפרימא" — אנ׳„ארבייטער פון סאמע סטאנאק".

מענשען וואס טארען נישט האבען אפילו קיין צימער ד׳ על ד׳ דאס זענען „נעפלייט", וועלכע פערדינען מעהר ווי טויזענד פינף הונדערט דאלאר א יאהר, פון מאסקווע טיילט מען מיט אז עס פראיעקטירט זיך צו פערקלענערען דעם פערדינסט אויף העלפט. ד.ה. אז א „נעפמאן" וואס פערדינט מעהר ווי זיבען הונדערט פופציג דאלאר א יאהר, זאל שוין נישט טארען האבען א שטאט־וואוינונג.

דאסזעלבע איז אויך קליינער־קויפען אפהענגיג פון קלאסען־פרינציפ, איינעם קאסט עס ביליג, דעם אנדערען טייער, עס ווענדט זיך אין דעם ווער ער איז.

נאך מער: האט זיך ביי אייך אויסגעדרעהט א קנאכעל, אדער אויסגעטראגען די זאקען, קאסט אייך דאס פעררייכטען נישט לויט׳ן לערער און וואס פאר אנ׳ארבייט עס איז, נאר לויט דעם ווער איהר זענט: רינט איהר ערגעץ בעקומט איהר אנ׳ארדער, אז א לאטוטניק זאל עס מאכען ביליג; האט איהר אויף אזא ארדער קיין רעכט נישט, געהט איהר צו א פריוואטען שוסטער, קאסט עס אייך גענוג טייער, און נישט ווייל די פריוואט־שוסטערס זענען בערייסער, נאר ווייל דער פריוואט־שוסטער בעקומט נישט קיין ארדער צו קויפען לעדער צו ביליגע פרייזען, און נייע זוילען פון אלטען לעדער, פון אויסגענוצטע טראנסמיסיע־רימענס, קאסט אייך פיל טייערער ווי אנ׳אנדערען אמת׳ע נייער זוילע.

דאסזעלבע אפילו מיט ברויט. נישט יעדער האט דאס רעכט צו האבען אנ׳„איינקויף־ביכעל", נישט נאר אויב איינער איז א „נעפמאן" אדער א גייסטליכער, אלץ איינס פון וועלכער אמונה, האט ער נישט קיין איינקויפס־ביכעל; ווען איהר זענט אפילו א קוסטאר (א בעל־מלאכה, וואס ארבייט פאר זיך) מיינט איהר, אז איהר זענט שוין א גאנצער יחסן, האט דער מאסקווער קאאפעראטיוו פערבאנד ערקלערט, אז אויב איהר צאהלט שטייער מעהר ווי אכצעהן רובעל א יאהר, און האט געדונגענע ארבייטס־קראפט, פערלירט איהר דאס רעכט אויף אנ׳איינקויף־ביכעל. און געהט ווכם ברויט און אנדערע „רעפיציטע פראדוקטען" וואס איהר ווילט. איהר קריגט נישט — און עס אייער זאך. האלט נישט קיין געדונגענע ארבייטס־קראפט, וועט איהר האבען אנ׳איינקויף־ביכעל, מיט וועלכען איהר קאנט זיך „צופעסטיגען" צו א בעקריי און א קאאפעראטיוו.

ל. ר—טש

דער קעניג פון איטאליען און ארץ־ישראל

רוים (יט"א) דער קעניג וויקטאר עמנואל האט אויפגענומען דעם פראפ. ראבערטא אלמארזשיא פון רוימער אוניווערזיטעט און דעם מאלער ד"ר לוציאנא מאלבורנא, וועלכע האבען דעם קעניג איבערגעגעבען דאס פראכטווערק פון פראפ. אלמארזשיא, אילוסטרירט דורך מאלבורנא, „פאלעסטינא", וואס איז איצט ערשינען. דער קעניג האט געדאנקט פאר׳ן בוך און בעוואונדערט דאס ווערק.

דער קעניג עמנואל האט שוין פון לאנג א גרויסען אינטערעס פאר א"י. אין יאהר 1903 האט דער קעניג אויפגענומען ד"ר טעאדאר הערצל, וועמענס פערזענליכקייט עס האט אויף איהם געמאכט א שטארקען איינדרוק. אין יאהר 1927 האט ער אויפגענומען אויף אנ׳אודיענץ דעם פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין איטאליען ד"ר גלאס און דעם אבער־ראבינער פון רוים פראפ. סאטשערדאטי, וועלכע האבען איהם איבערגעגעבען אן אנטיקישער בצלאל־קאסטע די א״י־מטבעות

געשטארבען דער שריפטשטעלער לואי גילראד

ניו־יארק, (יט"א) דא איז נאך א לאנגער קראנקהייט געשטארבען אין עלטער פון 52 יאהר דער בעקאנטער יודישער שריפטשטעלער און דראמאטורג לואי גילראד. גילראד איז געבוירען געווארען אין אוקראינע (רוסלאנד).

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

19 מיטוואך | יט אדר תר"צ

מערץ

זון-אויפגאנג 5.59
זון-אונטערגאנג 5.42

„נאדזארעז" און „אופאדלאשטש'ן"

טאג-טעגליכע כראניק פון האנדעלס-געריכט

(2) געכטען זענען אין האנדעלס-געריכט אריינגעפלאסען 2 ביטעס וועגען „נאדזאר עז". די ערשטע ביטע איז אריינגעקומען פון דער פירמע י. בראמבערג, פלאץ וואלנאשטשי 5. זיין לאנג-פעקציע-געשעפט פיהרט שוין בראמבערג זייט 25 יאהר, די סומע פון אקטיווען און פאסיווען בעטרעפט 200 טויזענד זלאטעס.

די צווייטע ביטע איז אריינגעטראגען געווארען דורך הערמאן קאליש, אינהאבער פון בוי-אונטערנעהמונג, ציגעל-גאס 113. קאליש פיהרט זיין אונטערנעהמונג זייט דעם יאהר 1918. די סומע פון אקטיווען און פאסיווען בעטרעפט 235 טויזענד זלאטעס.

•

אויף דער לעצטער זיצונג פון האנדעלס-געריכט איז ערקלערט געווארען א „אופאדלאשטש" דער פירמע מענדעל הערש ילעסלאו, קאסטער-פאבריק, אויף נאוואמיעיסקא 6. די „אופאדלאשטש" איז ערקלערט געווארען אויף דער פארערונג פון דער קראקאווער פירמע „פוססמאן און קאמפ.", לעסלאו האט געלאזט זיינע וועקסלען צו פראטעסט און פיהרט זיין געשעפט אונטער דער פירמע פון זיין זוהן אברהם לעסלאו. דאס געריכט האט איבערגעגעבען דעם באנקראטירטען אונטער פאליציאישער אויפזיכט.

אלס ריכטער-קאמיסאר איז בעשטימט געווארען האנדעלס-ריכטער קאפשינסקי, אלס קוראטאר סטאניסלאוו כאמיטש.

*

דעם 11. פעברואר איז ערקלערט געווארען „אנ'אופאדלאשטש" דער פירמע „פרייטאג און צוקער" אין זגערזש אויף ראמבראווסקא 27.

איצט איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז די אינהאבער פון דער פירמע זענען עוריאל פרייטאג און לוציא צוקער, וועלכע האבען אנגעזאגט פאר מעגען און זענען סאלידאר פעראנטווארטליך פאר די חובות פון דער פירמע פרייטאג און צוקער. אויף דער לעצטער סעסיע האט דאס האנדעלס-געריכט בעשלאסען צו ערקלערען אלס באנקראט די שותפים פערזענליך און זיי איבערגעבען אונטער פאליציאישער אויפזיכט.

א טרויעריגע סטאטיסטיק

(מ) לויט אויסרעכענונגען פון סטאטיסטישען אמט ביים מאגיסטראט האבען אין פערלויף פון חודש יאנואר און פעברואר 69 פירמען אריינגעטראגען אין האנדעלס-געריכט ביטעס וועגען ערקלערען „אופאדלאשטשען".

אין פערלויף פון גאנצען 1928 יאהר זענען ערקלערט געווארען אופאדלאשטשען 54 פירמעס, אין יאהר 1929 — 151 פירמען.

געגען דיפטעריט-איינשפריצונגען

ווערען געמאכט פאר קינדער פון 1 ביז 10 יאהר

(מ) דער קאמיטעט צו קעמפען מיט דיפטעריט, וואס איז געשאפען געווארען דורך די געזונדהייטס-אפטיילונג פון מאגיסטראט, קראנקען-קאסע און דעם געזונדהייטס-אמט ביי דער ווארשעווער וואיעוואדשאפט, פיהרט איצט א דורך אומזיסטע שוץ-איינשפריצונגען געגען דיפטעריט. די איינשפריצונגען קומען פאר אין די שטאטישע סאניטאר-אמטען.

ערשטער סאניטאר-אמט, אלעקסאנדער-סקא 37; מאנטאג, מיטוואך, און פרייטאג צווישען 3 און 6 נאכמיטאג.

צווייטער סאניטאר-אמט, פיראמאוויטש 10; מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג, צווישען 3 און 6 נאכמיטאג.

פירטער סאניטאר - אמט, קאפערניק 19; דינסטאג, דאנערשטאג און שבת פון 4 ביז 7 אז.

פינפטער סאניטאר - אמט, פשעיאזד 86; דינסטאג, דאנערשטאג און שבת פון 3 ביז 6 נאכמיטאג.

זיבענטער סאניטאר - אמט, וואלטשאנסקא 251; מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג פון 4 ביז 7 אין אווענד.

אכטער סאניטאר - אמט, באווארנע 4; דינסטאג, דאנערשטאג און שבת פון 3 ביז 6 נ"מ.

די ראזיגע איינשפריצונגען, וואס זערען געמאכט קינדער פון 1 ביז 10 יאהר בחנם, זענען נישט שעדליך פאר'ן געזונט און פערזיכערען פאר דיפטעריט אויפ'ן גאנצען לעבען.

די לאדזער ראדיא-סטאציע

איהר בעדייטונג פאר דער ענטוויקלונג פון ראדיא-וועזען אין לאדז

אין לאדז האט געווײלט דער דירעקטאר פון „פאלסקיע ראדיא" ה' העלער און האט איבערגעגעבען פאלגענדע אינפארמאציעס וועגען דער לאדזער סטאציע:

די לאדזער סטאציע ארבייט שוין איצט אין פולען פארנעהם. די סטאציע איז פון טיפ מארקאני, זי איז אויסגעבויט געווארען דורך דער בעסטער פירמע אין דער וועלט, איז טעטיג אויף א כוואליע פון 233,8 מעטער און האט קודם-כל פאר א ציל צוגענגליך צו מאכען ראדיא פאר די ברייטסטע ספערען פון דער לאדזער בעפעלקערונג.

יעדער איינער פון לאדז און דער אומגעגענד אויף א שטח פון 15 קילאמעטער קען אויף א פשוטען און ביליגען אפאראט און אינערליכער אנטענע אויפנעהמען די ערשטקלאסיגסטע אודיציעס. די „פאלסקיע ראדיא" האט אויך כאר די אריסטע אויסגעגעבען א ספעציעל ביכעל, וואו ס'ווערט געלערנט זי אזוי מיט איינציגע פרוטה זיך צו בויען א קרישטאל-אפאראט. די לאדזער סטאציע וועט אויך נישט שטערען די טויזענדער אבאנענטען מיט לאמפען-אפאראטען אפצונעהמען אודיציעס פון אנדערע שטעט, ווייל מ'זעט צו קענען זעהר לייכט אויסשאלטען א דאנק א בריגען און אויסנוצענגטען עלימינאטאר פון א נייעם טיפ, וועלכער איז שוין אין פערקויף.

ס'האט זיך געקענט אויסראכטען, אז די לאדזער ראדיא-סטאציע איז איבריג, ווייל יעץ איז ווארשא יערט אויסגעבויט ווערען די גרעסטע ראדיא-סטאציע אויף דער וועלט, מיט זייער גרענעץ-קרייז ביז 400 קילאמעטער וועט מען אין לאדז קענען אויפנעהמען אודיציעס אויף א דעטעקטאר. ס'איז אבער נישט אזוי, די לאדזער סטאציע וועט קודם כל זיין א טעכנישע ערלייכטערונג און ווייטער — וועט זי שאפען א נעהנטערען קאנטאקט מיט'ן לאדזער ארטיגען לעבען — די פוילישע ראדיא וועט זיך בעמיהען צו בערויקזיכטיגען לאדז אין ראדיא און וועט די אינטערעסאנטסטע ערשיינונגען טראנסמיטירען דורך אלע ראדיא-סטאציעס, וועט אנגעבען ספעציעלע קאמוניקאטען וועגען יודישע שאפטליכע ענינים, אנאנסען א. אז. וו.

וועגען לערן-יונגלער און געזעלען

וועלכע האבען נישט געענדיגט א פראפעסיאנעלע ערגענצונגס-שולע

לערן-יונגלעך און געזעלען, וועלכע האבען נישט געענדיגט קיין פראפעסיאנעלע ערגענצונגס-שולע קענען בעקומען די נויטיגע ענטשפרעכענדע צייגניש אויסהאלטענדיג אן עקסטרע עקזאמען. די עקזאמינאציאנס-קאמיסיעס ווערען בעשטימט דורכ'ן שול-קוראטאריום.

אלס סיבה פון נישט-ענדיגען אזא פראפעסיאנעלע ערגענצונגס-שולע קען דינען: א) דאס פעלען פון אזא שולע אין די ערטער וואו דאס לערן-יונגעל אדער געזעל האט געוואוינט, אויב די ענטשפרעכענדע שול איז געווען ווייטער ווי 4 קילאמעטער פון זיין וואוינונגס-ארט און איז נישט פערבונדען מיט קיין בעקוועמער קאמוניקאציע (באהן, טראמוואי, אויטאבוס), ב) אויב די שול איז געשפערט געווארען, ווען דער קאנדידאט האט שוין דורכגעמאכט א טייל פון זיין לעהרע אזוי, אז ער האט נישט בעוויזען די דערגענצונגס-שולע צו ענדיגען, און איהם האט געפעהלט מעהר, ווי א האלב יאהר, ווען ער האט שוין געהאט געענדיגט די לעהר, ג) אויב דאס בעזוכען די שול איז איבערגעריסען געווארען ווייל דער קאנדידאט איז גערופען געווארען צום מיליטער-דינסט, ד) אויב דער קאנדידאט איז בעפרייט געווארען פון שולע צוליב זיין נישט-ענטשפרעכענדען עלטער אדער געזונט צושטאנד.

פון 1. סעפטעמבער 1931 וועט דער שול-קוראטאר פון לאדזער קרייז מעגען נישט אנערקענען דאס פעהלען פון אן ערגענצונגס-שולע פאר א מאטיוו צו אן עקסטערן-עקזאמען, אויב די פראפעסיאנעלע דערגענצונגס-שול איז נישט געעפענט געווארען, הגם ער האט דערצו צוגעזאגט א מאטעריעלע שטיצע.

ביטעס וועגען עקסטערן-עקזאמענס דארפען אפגעגעבען ווערען אין שול-קוראטאריום. האנדווערקער-פערבאנדען, די האנדווערקער קאמער קענען אויפ'ן שטח פון לאדזער שול-קוראטאריום איינארדנען פארבערייטונגס-קורסען צו די דאזיגע עקזאמענס.

זעלבסטמארד פון א יונגער פרוי

אויף סקלאדאווע 11 איז בעגאנגען זעלבסט-מארד די 25-יעהריגע אירענא מוקאי. די סיבה פון דעם פערצווייפעלטען שריט איז געווען, וואס זי האט נישט געקענט אויסקומען מיט איהר מאן מיט וועלכען זי האט חתונה געהאט מיט א יאהר צוריק.

איהר מאן, א געוועזענער בוכהאלטער אין פאזנאנסקי'ס פאבריק איז נאכדעם, ווי ער האט פערלוירען זיין פאסטען אריינגעטרעטען אלס קאפראל אין מיליטער. דער קאפראל האט אבער פערמאגט „שיטערע פינגער" און דאס קליינע טערמינען פון דער פרוי איז איינגיכען צו נישט געווארען.

מוקאי איז געווען פרוי אירענא'ס צווייטער מאן, איהר ערשטער מאן האט זיך צוליב עפעס א סיבה מיט א פאר יאהר צוריק געשאטען.

דאס שלעכטע צוזאמענלעבען מיט'ן צווייטען מאן האט אזוי געווירקט אויף דער פרוי אירענא מוקאי, אז זי האט בעשלאסען נאכצוטון איהר ערשטען מאן און בעגעהן זעלבסטמארד.

די דעספעראטקע האט מען אין א האפנונגס-לאזען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל אין ראדאגאשטש.

לאדז ווערט מיט לייטען גלייך

עס מאכט זיך א שטעטישער קונסט-מוזעאום

(2) דאס אויסענדיגען די זאלען אין דער מאגיסטראט-געביידע אוים'ן פרייהייטס-פלאץ, וואס זענען בעשטימט פאר דער בילדער-גאלעריע און זאמלונגען פון יוליאן און קאזשמירזש בארטאשעוויטש ווערט שוין פערענדיגט, און אין אנהויב אפריל וועט קענען פארקומען די אפיציעלע עפענונג פון דער גאלעריע, וואס וועט זיין א התחלה פון א שטעטישען קונסט-מוזעאום.

ביז איצט זענען שוין אנגעקומען קיין לאדז עטליכע טראנספארטען פון וויכטיגע וויסענשאפטליכע ווערק, זעלטענע מאנוסקריפטען, אויסגאבע פון 15., 16. און 17. יאהרהונדערט. צווישען די זאמלונגען געפינען זיך פיל עקזעמפלארען, וואס זענען א יקר המציאות.

ראט פאר פיזישע ערציהונג

עפענט נאך 11 שפיל-פלעצער פאר קינדער

(מ) אונטער'ן פארזיץ פון לאווניק מארגאליס איז פארגעקומען א זיצונג פון ראט פאר פיזישע ערציהונג ביים מאגיסטראט.

ס'איז בעשלאסען געווארען צו העכערען די צאהל שפיל-פלעצער פאר קינדער פון 12 אויף 23 און איינקויפען א רייה מכשירים און איינריכטונגען. גלייכצייטיג איז בעשלאסען געווארען אפצוגעבען די פלעצער אין די פארמיטאג-שעה'ן צו דער דיספאזיציע פון די פאלקס-שולען, וואס וועט מעגליך מאכען צו פיהרען די גימנאסטיק-לעקציעס אויף דער פרייער לופט. צום סוף איז נאך בעשלאסען געווארען זיך צו ווענדען צו דער אפטיילונג פאר שטאטישע פלאנטאציעס וועגען מאכען א פלאן פון א גרויסען גארטען פאר קינדער און יוגענד אין פארק פון 3-טען מאי.

די פייערליכקייטען לכבוד דעם נאמענסטאג

פון מארשאל פילסודסקי

היינט קומען פאר די פייערליכקייטען לכבוד דעם נאמענסטאג פון מארשאל יוזעף פילסודסקי.

פארמיטאג וועט פארקומען א גאטעסדינסט אין קאטעדראלע און דאן א דעפילאדע פאר'ן אנפיהרער פון ד. א. ק. גענ. מאלאכאווסקי.

5 א זייגער אין אווענד וועט אין פילהארמאניע פארקומען אן אקאדעמיע פאר שול-יוגענד.

נאכטען איז גרויסע הרען קיין ווארשא א שטאפעטע פון 13 פאליציאנטען, וועלכע וועלען היינט אנטיילנעהמען אינ'ם מארש סולעיובעק – בעלוועדער.

פאר דער פאליציי וועט 5 א זייגער פארקומען אן אקאדעמיע אין זאל פון קרעדיט-פעראיין, פאמארסקא 21.

דער אנפיהרער פון ד.א.ק. גענעראל מאלאכאווסקי האט איבערגעשיקט דורך 2 פאטראלען א ליוב- און בעגריסונגס-אדרעס פאר'ן מארשאל פילסודסקי.

נאכמיטאג וועלען אין אלע קינאס פארקומען אומזיסטע פארשטעלונגען פאר זעלנער.

10 א זייגער אין דער פריה קומען פאר אין אלטשטעטישער שוהל א תפילה לכבוד דעם נאמענסטאג פון מארשאל פילסודסקי.

די פיטלינגען

NORDIA HAWE

זענען די אנערקענטסטע און נאהרהאפטיגסטע, שטענדיג פריש און גוט!

היט אייך פאר מינדערווערטיגע פאלסיפיקאטען!

ארבייטסלאזע אונטערשטיצונג פאר מערץ

(מ) מאנטאג האט זיך אנגעהויבען די רעגיסטראציע אויף דער מלוכהשער שטיצע פאר מערץ. ס'קענען זיך רעגיסטרירען די וואס האבען דערהאלטען די אונטערשטיצונגען פאר פעברואר און די וואס האבען אויסגעשעפט זייערע געזעצליכע אונטערשטיצונגען אין פעברואר 1930 י.

די רעגיסטראציע וועט פארקומען אין אונטערשטיצונגס-אמט אויף פיעטרקאווער 273 פון 9 ביז 2.

מיטוואך – די ארבייטסלאזע וואס זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט די בוכשטאבען

K. L. Ł.
M. N. O. – דאנערשטאג
P. R. S. – פרייטאג,
T. U. W. Z. Ż. — שבת

די דריי חזירים וועלען ווייזען

וויפיל זיי זענען ווערט אין אלגעמיין...

(–) אלס רעזולטאט פון דער קאנפערענץ, וואס איז פארגעקומען אין דער וואיעוואודזטווע מיט די פארשטעהער פון קריסטליכען קצבים-צעך, איז אויסגעטיילט געווארען א קאמיטע, וועלכע בעשטעהט פון פארשטעהער פון דער אדמיניסטראטיווער מאכט, זעלבסטפערוואלטונג, פארשטעהער פון קאנסומענטען און פראדוצענטען, כדי איינצוקויפען 3 שטיק חזירים און אדורכצופיהרען א גענויע קאלקולאציע אויף פלייש און פלייש-אויסארבייטונגען.

די דאזיגע קאלקולאציע וועט דינען אלס גרונטאציע-מאטעריאל ביים פעסטשטעלען די פרייזען אויף פלייש.

אמטליכעס

(2) דער פאליציי-קאמענדאנט אינספעקטאר צלוצקי-ניעדזשאלסקי איז קראנק געווארען. אין דער צייט פון זיין קראנקהייט וועט איהם פערטרעטען דער אויבער-קאמיסאר מארקעוויטש.

צוויי לאדזער בוימוואל־פירמעז
בעקומען גרויסע קרעדיטען אין אויסלאנד

צוויי גרויסע לאדזער בוימוואל־פירמען פירען שוין א געוויסער צייט אונטערהאנדלונגען מיט אויסלענדישע באנק־הייזער וועגען קרעדיטען.

איינע פון די ראזיגע פירמעס אונטערהאנדעלט מיט דער מיילאנדער האנדעלס־באנק וועגען א קרעדיט פון 2 ביז 3 מיליאן דאלאר אויף עטליכע הדשים. די אונטערהאנדלונגען וועגען אויף א נייטען וועג און מען זעלען וואהרשיינליך נינסטיג פינאליזירט ווערען.

די צווייטע פירמע פיהרט אונטערהאנדלונגען וועגען א קלענערען קרעדיט.

גלייכצייטיג בעמיהען זיך די פירמען וועגען אן אבליגאציע־קרעדיט אין ענגלאנד אין דער הויך פון עטליכע טויזענד פונט שטערלינג. די ענגלישע באנקירען האבען געזאלט אויסדריקען זייער גרייטקייט צו ערטיילען א קרעדיט פון 100 טויזענד פונט, כדי ארורכצופיהרען די ראזיגע אפעראציעס וועלען די פירמען מוזען בעצאהלען גרויסע סומען פון זייערע פערלאגענע שטייערן, כדי סיזאלען געשטראכען ווערען די היפאטעק־קויצען.

ס'איז כאראקטעריסטיש, אז די היגע בענק האבען צוליב די נינסטיגע אינפארמאציעס, געמאכט פראפאזיציעס צו געבען די ראזיגע פירמען צוגאב־דיסקאנטע־קרעדיטען.

געדענקט גוט, אז ביים איינקויפען
פיטלינגען
היטעט זיך אונבעדינגט ווייזען דאס קעסטל מיטן אויפשריפט
NORDIA HAWE
ווייל נאר זיי זענען איבעראל אנערקענט פאר די
בעסטע און געשמאקסטע.

מען מוז רעמאנטירען!
גענעראל־אינספעקציע אין די לאדזער הייזער

ווי מיר דערוויסען זיך, וועט די שטעטישע וואוינונגס־אינספעקציע אויף דער נייער וואך אנהויבען א גענעראל־אינספעקציע אין אלע לאדזער הייזער. די לוסטראציע וועט אדורכגעפיהרט ווערען מיט דער הילף פון די סאניטארע אויפזיכטס־ארגאנען, און זי האט דעם ציל פעסטצושטעלען אין וועלכע הייזער עס איז לויט דער פאראיאהריגער פעראָרדנונג, אדורכגעפיהרט געווארען א רעמאנט פון אויסען און אינעווייניג, אויף די טרעפען א. ד. גל.

די אינהאבער פון די הייזער, וועלכע האבען נאר די רעמאנטען נישט אדורכגעפיהרט וועלען בעקומען א ווארנונג, אז אויב זיי זעלען זיי ביז א געוויסען טערמין די רעמאנטען נישט אדורכפיהרען, וועלען זיי בעצאהלען שטראף.

אקראבאטישער טאלענט קומט צוניץ
אויף עקספלואטירען דעם גנבי'שען טאלענט

העמריק מיאדאוושיק האט אנגעהויבען זיין קאריערע אלס אקראבאט אין איינעם פון די פראווינציעלע צירקען. מיט דער צייט האט אבער מיאדאוושיק אנגעהויבען טרינקען און מען האט איהם פון'ם צירק ארויסגעווארפען.

א פערצווייפעלטער האט דער אקראבאט אזוי לאנג געזוכט עפעס אן'אנדער ארבייט, ביז ער האט אנגעהויבען אויסנוצען זיין אקראבאטישע קונסט צום קריכען דורך פענסטער אין פרעמדע שטיבער אין גנב'ענען.

איינמאל, ווען ער האט זיך געפונען אין דער הויך פון צווייטען שטאק נעבען א פענסטער, האט איהם בעמערקט עפעס א שכנ'טע פון געגענאיבער און טעלעפאניש צו וויסען געטון דער פאליציי וועגען דעם מענש־פליג, וואס קריכט אויף דער וואנט צו די פענסטער.

אויפ'ן ארט פון געשעהעניש איז באלד אנגעקומען א פאליציאנט, וועלכער האט אויפגעפאדערט דעם אקראבאט ער זאל אראפקריכען פון דער וואנד. דער לעצטער האט זיך אפגעזאגט צו פאלגען. דער פאליציאנט האט דאן אויסגעשאסען און דער אקראבאט איז א פערוואונדעטער אראפגעפאלען אויפ'ן באלקאן פון ערשטען שטאק.

עטליכע חדשים איז מיאדאוושיק אפגעלעגען אין שפיטאל און נאכדעם געשטאנען פאר'ן גריכט אין לאדז.

דאס גריכט האט פערמשפט מיאדאוושיק'ן אויף 2 יאהר טורמע.

אפטייקען
היינטיגע נאכט־דיזשורען

(2) ליפיעץ, פיעטריקאווער 193; מילער, פיעטריקאווער 46; גראשקאווסקי, קאנסטאנטינער 15; פערלמאן, ציגעל־גאס 64; ניעוויאראווסקי, אלעקסאנדראווסקא 37; יאנקעלעוויטש, אלטער מארק 9.

וואלעסקא גערט
קומט קיין לאדז

ווי מיר ווערען געוואויר, קומט אין גיכען קיין לאדז אויף אנ'אויפטריט די וועלט־בעריהמטע יודישע גראטעסק־טענצערין וואלעסקא גערט, וועלכע רופט אומעטום ארויס מיט איהר קונסט דעם גרעסטען אויפזעהען.

פאר 2 זל. א זייגערל
און 2 יאהר וועט זי פאר איהם זיצען

די 60־יעהריגע יוזעפא וואיטשעכאווסקאן וועלכע איז שוין אין איהר לעבען 7 מאל בעשטראפט געווארען פאר גנבות, האט דאס לעצטע מאל געפרובט אראפ־גנב'ענען פון א שטעל א שפילכעל — א זייגעריל פאר א 2 זל.

דאס גריכט האט די אלטע פערמשפט אויף 2 יאהר טורמע.

צוטראגען א הויז

(וו) אין דארף טורקי, ווילעונער קרייז איז פארגעקומען א זעהר כאראקטעריסטישע גנבה. דער פויער סקודלארעק איז צוזאמען מיט זיין פרוי אוועקגעפאהרען קיין קאליש, ווען ער איז צוריקגעקומען האט ער דערזעהען, אז א'יפ'ן ארט וואו ס'איז געשטאנען זיין הויז איז א ליידיגער פלאץ.

ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, אז ביי דער אפוועזענהייט פון סקודלאריק'ן האבען אומבעקאנטע פערזאנען פונאנדערגענומען דאס הויז און עס אוועקגעטראגען.

צווייטער יאהרצייט
פון אסטראווצער רבי'ן זצ״ל

(—) היינט קומט פאר די צווייטע יאהרצייט פון אסטראווצער רבי מאיר יחיאל הלוי זצ״ל. צו דער יאהרצייט זענען קיין אסטראוויעץ ארויסגעפאהרען פון לאדז פיל אסטראווצער חסידים און א מיטגליד פון לאדזער ראבינאט.

Babunia mówi, że najlepszy napój jest z Mieszanki Zbożowej
Tryumf
Wytw. Franciszek Glugla, Łódź.

יודיש טעאטער אין פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20
אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאן.

איינציגע גאסטראלן פון
קלארא יאנג

פרייטאג, ד. 21־טען, שבת, ד. 22־טען, זונטאג, ד. 23־טען, מאנטאג, ד. 24־טען
9 א זייגער אווענד דער לעצטער מוזיקאלישער שלאגער
20 נומ' געזאנג און נייע טענץ 20
שא. דער רבי פארט
אין 3 אקטען פון בועז יונגוויץ, מוזיק פון ראזענשטרויער, ש. טרילינג, שלאסבערג, לייט־מאטיוו פון רומשינסקי, ספעציעלע קאסטיומען / רעזשיסירט פון מחבר בועז יונגוויץ. ראל „ר' בעריש'ל״ — קלארא יאנג.

שבת, 4 נ״מ צו פאפולערע פרייזען
אחשורוש
היסטארישע אפערעטע אין 4 אקטען פון גאלדפאדען. צו די פארשטעלונגען איז אנגאזשירט געווארן דער ארטיסט פון ווארש. טעאטער מ. טרילינג

ס'נעהמט אנטייל (לויט א.ב.) פרויען: בעזמאן, מאכאראווסקא, נערה, פאדערמאן. מענער: אריעל, אייזענבערג, בעלבירסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, נייהויז, פאלאנסקי, ראקאוו.
מוזיקאלישער לייטער: ל. זעלמאן. בילעטען ביי דער קאסע פון טעאטער.

אנאנס! מיטוואך, ד. 16. אפריל (2. טאג חול־המועד פסח), 9 אין אווענד
א פייערליכע פארשטעלונג וואלף נייהויז
לכבוד דעם 20־יעהריגען יובילעאום פון סופליאר
בענעפיצעס אין די ווייטערדיגע אנאנסען.

רעוויזיע פון דעם פארוטשניק
ד״ר לאבענזא'ס פראצעס

ווי בעקאנט איז מיט א געוויסער צייט צוריק פער'משפט געווארען פאר געהמען „לאפובקע" פון פאבאראוו און דערפאר זיין בעפרייען פון מיליטער־דינסט אויף 3 יאהר טורמע דער פארוטשניק ה״ר לאבענזא, א חוץ דעם איז נאך דער בעשולדיגער פערמשפט געווארען צום דעגראדירען ביז צו דער שטופע פון א זעלנער, אפגענומען ביי איהם דעם האקטוירים־דיפלאם און דערהייטערען פון מיליטער.

דער ראזיגער אורטייל האט בשעתו געמאכט א געוואלדיגען רושם.

דער פערמשפטער האט אפעלירט צום העכסטען מיליטער־גריכט און געכטען איז פארגעקומען דער פראצעס.

דאס העכסטע מיליטער־געריכט האט מבטל געמאכט דעם אורטייל פון לאדזער גריכט און איבערגעגעבען דעם פראצעס אויפסניי צו בעטראכטען דורך אנ'אנדער ריכטער־קאמפלעקט.

די „גאלדגרעבער" פון שלום עליכם
גרויסער ערפאלג פון דער „יודישער טעאטער־סטודיע" ביים „הזמיר"

די לעצטע דריי פארשטעלונגען אין „הזמיר" זענען אויפגענומען געווארען מיט גרויס אנערקענונג דורכ'ן פובליקום.

צוליב דעם גרויסען ערפאלג ווערען די פארשטעלונגען פון „די גאלדגרעבער" פארטגעזעצט פרייטאג דעם 21. שבת ד. 22. זונטאג ד. 23.

א בריף אין רעדאקציע

חשוב'ע רעדאקציע.

אין אייער צייטונג פון 18. מערץ אין דעם גאטיץ „שווער צו זיין א יוד", שרייבט איהר, אז ה' יאבלאנסקי, וועלכער איז 18 האט ביים אויסלאדען די מצות צוגענומען קריסטליכע ארבייטער. למען־האמת ערקלער איך, אז איך האב איבערהויפט אויסער דעם עקספעדיטאר ה' יאקובאוויטש (א יוד) קיינעם נישט צוגענומען צום אויסלאדען די מצות. ס'זענען געווען בעשעפטיגט מיינע פאמיליע־מיטגלידער.

מיט אכטונג
י. יאבלאנסקי.

מעלדונג
אכטונג, פריזיער־ארבייטער!

היינט, מיטוואך, דעם 19. מערץ פינקטליך 8 אווענט קומט פאר אין איינענעם פעראיינס־לאקאל, פיעטריקאווער 79 אנ'אויסערגעוועהנליכער פאך־בעראטונג, צוליב דעם איינענעם אינטערעס טאר קיין איינער נישט פעהלען. די פערוואלטונג.

צוויי דרייסטע רויב־אנפאלען אין לאדז

(ענדע פון דער 1. זייט)

א זעהר גרויסער צאהל. דערפאר האבען זיי נישט געלאזען קיין איין גראשען פון גאנצען געלד, וואס האט זיך געפונען אין דער קאסע, זיי האבען אפילו צוגענומען די איינצעלנע גראשענס, וואס זענען געלעגען אין א קליין פעקעלע. קיין ווערט־פאפירען האבען זיי אויך נישט גערירט.

בעת די טעראריזירטע מענשען זענען געלעגען אויף דר'ערד, איז איינערפון די באנדיטען צוגעטרעטען זיי צו

רעווידירען די קעשענעס

יעדען פון די געבונדענע האט דער באנדיט געפרעגט וואס ער איז. ביי די אנגעשטעלטע האט דער באנדיט גארנישט גענומען. דערפאר האט ער גענוי רעווידירט אלע קעשענעס פון מאזור'ן. ער האט אבער דארט נישט געפונען מעהר ווי פינף זלאטים, וועלכע ער האט צוגענומען. נאכהער האט ער זיך אבער איבערגעלייגט דעם ענין און

די 5 זלאטים צוריקגעווארפען

די אויספארשונג ווערט זעהר ענערגיש געפיהרט, און ס'איז פערהאן א האפנונג, אז נאך אין די נאהענטסטע שעה'ן וועט זיך איינגעבען די „אמעריקאנער" באנדיטען צו ארעסטירען.

ווען די אויספארשונגס־פאליציי איז געזיצען פערנומען ביים פיהרען די אויספארשונג אויף פאלודניאווא 46 איז פלוצלונג ארום דריי פירטעל אויף אכט אנגעקומען א מעלדונג, אז אין דעם אויגענבליק איז אויסגעפיהרט געווארען

א צווייטער רויב־אנפאל

אויף פאלודניאווא 25, אויפ'ער־קאמיסאר זייער צוזאמען מיט קאמיסאר טשעשלאק זענען אהין אוועק און דארט האט זיך ארויסגעשטעלט אזא געשיכטע. אין דערמאהנטען הויז געפינט זיך דאס ראס ביורא פון דער קאלאניא־פירמע „צוקרום", וואס געהער צו ה' הערשעל ראזען. ביי ה' ראזען ארבייט שוין זייט עטליכע יאהר דער אינקאסענט ישראל יוסף שטארק, 21 יאהר אלט. נעכטען האלב אכט אין אווענט איז שטארק אהיימגעגאנגען מיט דעם איינקאסירטען געלד, וואס האט זיך געפונען אין א לעדערנער טעקע. ווען שטארק איז אריינגעגאנגען אין טויער אויף פאלודניאווא 25, האבען איהם

ארומגערינגעלט 4 פערשוין

איינער איהם האט דערלאנגט מיט א שטיק אייזען איבערן קאפ און די איבריגע האבען איהם ארויסגעריסען די טעקע פון האנד און אנגעהויבען אנטלויפען. שטארק איז א פערבלוטיגטער נאכגעלאפען די באנדיטען איבער פאלודניאווא גאס צו דער קילינסקיעגא צו, ער איז אבער אפגעשוואכט געווארען פון דעם אפגעגאנגענעם בלוט און איז

געפאלען א פערחלשטער.

די באנדיטען איז דעריבער געלונגען צו ענטלויפען. דעם פער'חלש'טען שטארק האט מען צוריק אריינגעטראגען אין טויער אויף פאלודניאווא 25 און ס'איז ארויסגערופען געווארען די פאגאטאוויע, וועלכע האט איהם פערבאנדאזשירט די וואונד, וועלכע האט זיך צום גליק ארויסגעוויזען אלס נישט געפעהרליכע. ביי שטארק'ן אין האנד איז געבליבען א קאפעלוש פון איינעם פון די באנדיטען.

אין רעזולטאט פון די ביידע דרייסטע אנפאלען איז געשטעלט געווארען אויף די פיס דער גאנצער אויספארשונגס־אמט, וועלכער האט גלייך אדורכגעפיהרט אנ'אבלאווע אין דער גאנצער אומגעגענד.

ווען דער פערוואונדעטער שטארק איז געקומען צו זיך, האט ער פעסטגעשטעלט, אז ער האט געהאט אין דער צוגערויבטער טעקע איינקאסירט

11 טויזענד זלאטעס מזומנים

ס'איז כאראקטעריסטיש, אז מיט עטליכע חדשים צוריק איז שוין פארגעקומען אנ'אנפאל אויף דעמזעלבען אינקאסענט שטארק. מ'האט איהם דאן אויף וואלבארסקא גאס צוגערויבט א טעקע מיט געלד, וועלכע איז דערנאך אפגענומען געווארען דורך דער פאליציי. פאריגע וואך האבען באנדיטען געפרובט בעפאלען א צווייטען אינקאסענט פון דער פירמע „צוקרום" א געוויסען ראזאנסקי. דער אנפאל איז אבער נישט געלונגען. דאס בעווייזט, אז די באנדיטען האבען שוין לאנג נאכגעפאלגט די פירמע „צוקרום" און ענדליך זי בערויבט.

בעת דער אויספארשונג איז ענטשטאנען די השערה, אז ביידע אנפאלען זענען אויסגעפיהרט געווארען דורך דיזעלבע באנדיטען, ארער דורך דער זעלבער באנדע. די השערה איז נאך מעהר פערשטארקט געווארען צוליב דעם, וואס ביידע אנפאלען זענען אויסגעפיהרט געווארען אויף קאלאניאל־פירמען.

די אויספארשונג איז אין פולען גאנג.

מודעה מהראבינאט אודות מצות

סוחרים פון פסח'דיג מעהל זאלען נישט בעשטעלען קיין מעהל, נאר דורך פערשטענדיגען פריהער מיט דעם היגען ראבינאט פון וועלכע מקומות צו ברענגען, עס זאל זיין בהכשר והשגחה. געגענפאל קען ארויסקומען א שאדע, ווייל מען וועט נישט אננעהמען.

בעקערס זאלען וויסען: 1) אז פאר דעם ריינגען די בעקעריי אדער אנדערע אויסנאבען מוז ער זיך ווענדען צום ראבינאט זיך ערקינדיגען צו די בעקעריי איז ראוי צו באקען מצות און ברענגען א צייגניש פון שומרי־שבת נארוטאוויטשא 11 אדער אלעקסאנדריסקא 19. 2) נישט קויפען מעהל, נאר וואס אויף יעדער זעקעל מעהל איז א הכשר פון היגען ראבינאט, 3) האבען א קעסעל, מיט א ברייטען קראן אויף מצה־וואסער צום סגעדטען, 4) האבען דריי בעקענים בלעכענע אדער סך פערנע, גלאטיגע אהן שום מינדעסטען גריבעל און אהן פערלייטונג, 5) מיר וועלען נישט דערלאזען באקען מאשין־מצות, וואס די פאריגע נאונים האבען געאסר'ט, אז זיי האבען אין דין ווי חמץ 6) מצות צו רייבעכץ איז נישט קיין שום אנטשער פון סתם מצות צום עסען, עס מוז זיין די זעלבע השגחה, 7) קיין שום הכשר איז נישט גילטיג, נאר פון היגען גאנצען ראבינאט.

לאדזער ראבינאט.

ארום די וועקסעל-געזעצע

די אלגעמיינע פעראנטווארטליכקייט פאר א וועקסעל-חוב

יעדער רעכטליך-פעאיגער פערזאן, וועלכער שטעלט אויס אדער זשירירט א וועקסעל, נעהמט דערמיט אויף זיך די פולע פעראנטווארטליכקייט פארן אבליגירטען חוב.

אזוי ווי אלע אויף א וועקסעל אונטערגעשריבענע פערזאנען זענען סאלידאריש מיטפעראנטווארטליך פאר דער אויסגעשטעלטער וועקסעל-סומע, ממילא איז דער וועקסעל-בעזיצער בערעכטיגט צו ווענדען זיין תביעה-אקציע צו וועלכען פערזאן ער געפינט נאר אליין פאר נויטיג; ער קאן דעם.ליכען אויך ארויסטרעטען נעגען איינעם און אפילו נעגען אלע אבליגאנטען גלייכצייטיג.

נאכמעהר: אין פאל, ווען דער וועקסעל-בעזיצער האט שוין געפונען געריכטליך אויפגעמאהנען דעם חוב ביי איינעם פון די אבליגאנטען און עס איז איהם געגליקט נישט אדער נאר בלויז טיילווייז געלונגען, האט ער דעריבער דאס רעכט איינצומאהנען דעם חוב אדער די נאך איהם שולדיג-געבליבענע רעשט ביי וועמען ס'זאל נאר נישט זיין פון די אנדערע אויפן זעלבען וועקסעל אונטערגעשריבענע בעלי חובות.

פון דעם געזאגטען לאזט זיך אויך דרינגען, אז אין דער רעקלאמאנטער אין געריכט בקשה ווענען צומשפטען פון די בעלי-חובות די שולדיגע סומע און דער תובע נישט מחויב אפצוזאגען דעם וועלכען סדר לויט וועלכען ס'פיגורירען די אונטערשריפטען אויפן בייגעלעגטען וועקסעל.

ממילא דארף אויפן ערשטען ארט נישט דוקא אנגעגעבען ווערען דער אויסשטעלער, אויפן צווייטען ארט — דער ערשטער זשיראנט, אויפן דריטען ארט — דער צווייטער זשיראנט און אזוי כסדר ווייטער, נאר דער וועקסעל-בעזיצער קאן אויפן ערשטען ארט אויך אוועקשטעלען דעם לעצטען זשיראנט, אויפן צווייטען ארט — דעם אויסשטעלער און אויף די ווייטערדיגע ערטער זעצען פון די בעלי חובות איהם אליין נאר געפעהלט, אהן יעדען פאראויס-בעשטימטען סדר.

אט די ראזיגע רעכט פון פרייען אויסוואהל בנוגע דעם סדר פון אנגעבען די בעלי חובות איין דער רעקלאמאנטער תביעה האט פאר'ן וועקסעל-בעזיצער א גאר וויכטיגע פראקטישע בעדייטונג דערמיט, וואס זי גיט איהם די רעכט-מעגליכקייט ארויסצוטרעטען מיט דער אקציע נישט דוקא נאר בלויז אין דעם געריכט, וואו דער וועקסעל איז צאהלבאר אדער וואו ס'וואוינט דער אויסשטעלער נאר אויך אין געריכט פון דעם ראיאן, וואו ס'וואוינט דער בעל חוב, וואס איז אנגעגעבען אין דער רעקלאמאנטער בקשה אויפן ערשטען ארט.

למשל, א וועקסעל איז צאהלבאר אין ראדאם, וואו ס'געפינט זיך גלייכצייטיג אויך דאס וואוין-ארט פון אויסשטעלער, דאנגעגען דאס וואוין-ארט פון ערשטען זשיראנט געפינט זיך אין קעלץ, פון צווייטען זשיראנט — אין לובלין, פון דריטען — אין לאדז, פון 4-טען אין ווארשא.

נעמען מיר אן, אז אין אינצמיגען מאמענט געפינט זיך דער זעלבער וועקסעל גראד אין די הענד פון א לאדזער, אויב דער בעזיצער פון וועקסעל וויל אנקלאגען די בעלי חובות לויט'ן דערמאנטען סדר, מוז ער זיך ווענדען מיט זיין בקשה נאר אין ראדאמער געריכט, וואס איז פאר א לאדזער ראכט זיך, א זאך נישט פון קיין איבעריגער בעקוועמקייט.

דער וועקסעל בעזיצער קאן אבער אויך איינקלאגען די בעלי חובות אין לאדזער געריכט, און אזא פאל דארף ער אנגעבען די רשימה פון די בעלי חובות, געגען וועלכע ער ווענדעט זיין אקציע, אין אזא סדר, אז אויפן ערשטען ארט פיגורירט דער לאדזער זשיראנט, הגם ער איז אויפן וועקסעל דער דריטער, וואס שייך די איבעריגע זשיראנטען איז שוין נישט קיין אונטערשייד, אויף וועלכען ארט זיי זענען אנגעגעבען.

איצט איז כדאי זיך נאך אפצושטעלען אויף דער פראגע, וויפיל האט דער תובע דאס רעכט צו מאהנען פון דעם בעל חוב. א גענויען ענטפער אויף דער געשטעלטער פראגע געפינען מיר אין די ארטיקלען 47 און 48 פון וועקסעל-אוסטאוו.

לויט די דערמאהנטע ארטיקלען האט דער תובע דאס רעכט צו פאדערן פון בעטרעפענדען בעל חוב א חוץ די אייגענטליכע וועקסעל-סומע, נאך פאלגענדע פערניטונגען.

1) די געזעצליך-פעסטגעשטעלטע צינזען פאר דער סומע, רעכענענדיג פון טאג, ווען דער וועקסעל איז געווארען צאהלבאר. 2) די קאסטען פון פראטעסט און מיטטיילונג דעם נאהענטסטען זשיראנט און 3) דעם אפצאהל פאר דער אינקאסע אבער נאר אין דער הויך פון 1/6 פראצענט פון דער וועקסעל-סומע. די זעלבע כללים בנוגע דער הויכקייט פון דער סומע און סדר פון דער געוועהנליכער אקציע צו די בעלי חובות גילטען לגבי יעדען וועקסעל-בעזיצער אלזא פונקט אזוי פאר דעם, לויט וועמענס איניציאטיוו דער וועקסעל איז פראטעסטירט געווארען, ווי פאר דעם וואס האט דעם וועקסעל ביים ערשטען אויסגעקויפט.

צום סוף פון דער אפהאנדלונג מוז נאר אויפמערקזאם געמאכט ווערען אט די ביידע נאר וואס דערמאהנטע פערזאנען און דעסגלייכען אלע ווייטערדיגע בעל חובות, וועלכע קויפען אויס א פראטעסט, אויף דער וויכטיגקייט פאר דעם, וואס ניט א וועק דעם פראטעסט, אומבעדינג צו פערשרייבען זיין זשירא און פאר דעם, וועלכער קויפט אויס דעם פראטעסט — צו פאדערן א גענויע קוויטירונג פון דער בעצאהלטער סומע.

י. אינפעלד

יורידישע עצות

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט“ ענטפערען אויף יורידישע פראגען, וואס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן

יורידישע אפטיילונג פון „נייעם פאלקסבלאט“.

בײַם דערלאנגען אן אנפראגע אויף א יורידישע עצה, דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט ארײַנגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן, וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

291 H. L.

צו פריינגעטראגענער אין דער היפאטעק פארבעהאלט קאן נאר בעשווערען דאס פערקויפען דאס הויז אדער נעמען דערויף א הלואה. עס קאן אבער נישט בעגרעניצען די רעכט פון איצטיגען אייגענטימער פון הויז דערווייל דערמיט איינפאך צו פערוואלטען.

292 נ. פ. ה.

ווענדעט אייך מיט א בקשה צום שטאדט-פרעזידענט און בעט, אז ער זאל פעראדנען אייך אריינצוטראגען אין די פאבאר-רשימות. לייגט צו צו דער דערמאנטער בקשה דעם איצט ערשט געמאכטען דאקומענט, וועלכער וועט בערעכטיגען די פערשפעטיגונג.

293 א בעזיצער פון א. ה. פר.

294 נ. ס. פון גראטאוויטשא:

295 A. B.

296 א לעזער פון שוו. יאקובע:

297 רובינאוויטש:

298 פ — ך:

299 א לעזער פון רזשגאוווסקא:

ווענען אייערע ענינים דארפט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט מענטאג פון 3—4 נאכמיטאג מיטברענגענדיג די צייטונג.

300 אברהם ריגער:

וואהרשיינליך זענט איהר בעשטראפט געווארען פאר עפעס אנ'אנדערען סקארבאווי חטא אדער ס'איז פארגעקומען אנ'איינפאכע מיספערשטענדניש, ווייל רעכנונגען ביז 20 זל. זענען פריי פון סטעמפל-אפצאהל.

301 ז. ש. 48:

בנוגע דער ציינגיש ווענען דער פוילישער בירגערשאפט דארפט איהר זיך ווענדען מיט אנ'ענטשפרעכענדע בקשה אין דער סטאראסטווא, וואס שייך דער בעשטעטיגונג ווענען נישט בעשטראפטקייט, ווענדעט זיך אין קרייז-געריכט.

302 ר. לאנדאו פון נאפיורקאווסקיעגא 10:

דערלאנגט אויף אייער בעקאנטען יונגערמאן אנ'אנקלאגע אין געריכט און בעט, אז מען זאל איהם פערפליכטען אייך צוריקצוגעבען דאס געבארגטע ביכעל צוזאמען צו משפט'ן פון איהם זיין קאסטען-פרייז.

303 צ. פון נאווא-צעגיעלניאנע:

די קאטעגאריע .C ווערט נישט גערופען אויף איבונגען, אויף קאנטראל-פערזאמלונגען איז זי דאגעגען יא שוין פערפליכטעט צו גיין. נאכמעהר: מען קאן זי אפילו ארייגציהען אויך אין אקטיווען דינסט, אויב די מיליטער-מאכט נויטיגט זיך גראד אין דער אינטעליגענץ אדער פאכקענטניש פון א פערזאן פון דער דערמאנטער קאטעגאריע.

304 ר. ג.

ס'איז נישט פארהאן צוא רעכטליכע פארשריפט, וואס זאל שטערען אנ'אלמנה, וועלכע איז גלייכצייטיג, א הויפט אפיעקונקע איבער די איבערגעבליבענע מינדיעהריגע קינדער א צווייט מאל חתונה צו האבען.

זי איז נאר מחויב בעפאר זי גייט חתונה האבען צוזאמענצורופען די ראדע פאמיליגע און זי אנצופרעגען, צי זי גיט איהר הסכמה דערויף, אז זי זאל ווייטער בלייבען אפיעקונקע קוים בעקומט זי נישט פון דער ראדע פאמיליגע אזא הסכמה, פערלירט זי דורך דער חתונה אויטאמאטיש דאס רעכט צו זיין אפיעקונקע. זי פונקט ווי איהר צווייטער מאן זענען אבער ווייטער פעראנטווארטליך פאר דער איבערגעבליבענער איהר אנפערטרויטער ירושה.

305 האניגמאן:

מען קאן לייגען אנ'ארעסט אויפ'ן ארבייטס-לוין אבער נישט מעהר, ווי נאר אין דער הויך פון 1/5.

306 אז.

אויף א ביורא פרוזשב דארף מען נישט האבען קיין שום קאנצעסיע און עס פאדערט זיך ממילא אויך נישט פון אינהאבער קיין שום ספעציעלען אדער אלגעמיינעם בילדונגס צענז. מען דארף נאר בלויז אויסקויפען א פאטענט פון דער 3-טער קאטעגאריע און מעלדען ווענען דער ערעפנונג דער סטאראסטווא.

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielniana 47, tel. 26-02

אינערליכע קראנקהייטען.

ספעציעל פאר לונגען- און הארץ-קראנקהייטען בעשטראהלונגען און קינסטליכע בערג-זון.

נכמט'ן און דערנאך פון 3—5 נאכם.

DR. MED.

L. Pikielny

אוראלאג

ספעציאל-ארצט פאר נירן, בלאז און הארץ-קראנקהייטען

8 NAWROT 8, tel. 2,19-90

נצהמט אן פון 4-7 אוועגד.

Dr. Z. Rakowski

פעצ. פאראוירען-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקה.

קאנסטאנטינער 9, טעלעפאן 27-81.

רעכשטוגרען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן אין לעפשניצע, זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—5

Dr. med.

B. Robinzon

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

פעטריקאווער 10, טעל. 31-86

נעמט אן פון 8—9½ פריה און פון 3—4½ נאכם.

Dr. H. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאנא 25, טעל. 126-87

ספעציעל ארצט פאר הויט- און וועגערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע. עלע קטרא גאליזאציע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען

נעמט אן פון 8-2 נ.מ. און פון 5-9 און

קריסטוס! ווי איך בין גרוי געווארען איבערנאכט (ערצעהלונג)

פון אביגדור פייערשטיין

פון העברעאיש: יצחק איסאקסאן.

4

מ'האט גענומען דעם טויטען און איהם א שליידער געטאן צו דער וואנד, דער אפיציר האט זיך בענעצט דאס פנים מיט א-דע-קאלאן, וואס עס האט איהם דערלאנגט א סאלדאט, ער האט געטרונקען א גלאז בראנפען, נאכדעם האט ער זיך געווענדעט צו זיינע חברים, וואס האבען די גאנצע צייט געקוקט מיט שכור'ע אויגען, האבען געלאכט און געצערט אייגער צום אנדערען: „אזוי, אזוי“ — „יודיש בלוט“ — „זיי מוזען ענדליך“ — „גאר קריסטליך בלוט טרינקען זיי“ — „א הינטישער זוהן“ — — און ווער וועט זיין דער צווייטער? — האט זיי געפרעגט דער אפיציר במעט רוהיג, אהן שום אויפרעגונג, נאכ'ן טרינקען — וועלכער פון זיי וועט געקרייציגט ווערען?

— דער עלטסטער פון זיי — האט אייגער געזיזען אויף מיר.

עפעס א ווארט האט זיך מיר געשטעלט אויף דער צונג — איך האב עס מיט געוואלד ארפגעשלינגען. פון מיין שטערען האט אנגעהויבען קאפען א שווייס, אונטער די אויערען פון מיין נאקען, פון מיינע האר. —

— ניין — האט געזאגט אייגער פון זיי — דער עלטסטער וועט זיין דער דריטער... ער וועט אויפשטעהן תחית המתים.

ווידער האט עפעס א ווארט געוואלט זיך ארויסרייסען פון מיין צונג — ווידער האב איך עס דערשטיקט. — אלזא: דער — האט געזאגט דער אפיציר און האט געוויזען אויף מיין חבר — ווי הייסטו?

מיין חבר האט געשוויגען.

— רעדסט נישט?! — וועלען מיר דיך רופען יהודה — יהודה איש קריות. נו, יהודה איש קריות, דו וועסט געקרייציגט ווערען, אזוי ווי דיינע עלטערען האבען געקרייציגט גאטס זוהן!

איך האב זיך איינגעקוקט אין מיין חבר'ס פנים: ס'איז געווען רויט און פייכט. מיין הארץ האט דורכגענומען עפעס א ברענענדיגער שטראם, מיינע אויגען האבען אנגעהויבען טרעהרען... איך האב זיי געלאזט: זאלען זיי טרעהרען, זאלען זיי אויסגיסען וואס זיי האבען אין זיך, זאלען זיי בלינד ווערען, זאלען זיי אויסרינען פון זייערע לעכער. נאכוואס קוקען זיי?

ווען עס זענען צוגעגאנגען צוויי מענשען איהם בינדען, האט ער א לייכטען ציטער געטון אויף צוריק. נאכדעם האט ער זיך אין מיר א רייב געטון, צוגעטוליעט זיין בוך צו מיינעם. מיך ארומגעארעמט מיט זיינע דענד און מיך געדריקט מיט גרויס כח, ביז צום אויסגעהן. אזוי, אזוי — אפשר וועט ער מיך דערשטיקען, אפשר וועל איך שטארבען. איך אליין האב איהם ארומגעארעמט זיין תפלה.

די מענשען האבען אונז צוגומען. מיך האט מען צוועקגעפיהרט אויי א זייט און איהם האט מען אנגענומען פאר ביידע הענד און איהם צוגעפיהרט צו דער אנדערער וואנד. אויף דער וואנד איז געהאנגען א הייליג בילד. צוויי בילדער. איין בילד: א מאמע מיט איהר קליינעם זוהן, און, דאס צווייטע דער געקרייציגטער יעזוס. מען האט מיין חבר צוגעפיהרט אהין און מ'האט אראפגענומען די בילדער פון דער וואנד — א געקלאפעריי פון אינסטרומענטען — טשוועקעס... ער האט אויפגעציטערט מיט זיין גאנצען קערפער און האט אויסגעבראכען אין א געוויין... ער האט געוויינט, געוויינט אויף א קול, מיט א ברום, ווי א קליין קינד צו וועמען דער גרויזאמער לצהרער האט אפגענומען דעם פאס פון זיינע לענדען איהם צו שלאגען. ער האט געוויינט און האט גארנישט געזאגט. דער מאדיאר נעבען מיר האט זיך א ריהר געטון און האט זיך צו איהם אנגערופען:

— וואס מעריטשעסטו?! — ער האט כמעט אויסגעשריען אויף א קול, א גרילצענדיגס, אבער א ווייכס אין פיל מיט רחמנות און ליבע, מיט גרויסער ליבע און צארן. — וואס מעריטשעסטו ווי אנ'אקס?! קריסטוס — דער משיח זעהט דאס אלעס ער זעהט, ער קוקט, ער וועט נישט פערגעסען... דערלאנג איהם דעם עלטסטען זייערען אין מיאוס'ן פרצוף אריין!! דערלאנג איהם איינמאל און נאכדעם לאז זיי און זאלען זיי טון וואס זיי ווילען!

דער אומגליקליכער האט זיך געווענדעט צו אונז און זיין געוויין האט זיך פערשטארקט — א ביטער געוויין, וואס בעט זיך צו אונז נאך הילף:

— וואס ווילען זיי? — האט ער געבראמט אויף א קול, א הויכען און וואס שלוכצט מיט טרעהרען — וואס ווילען — ז-זיי? — — —

דער מאדיאר האט נישט געקענט איינשטעהן אויף זיין פלאץ, ר'איז צוגעגאנגען צו איהם, האט איהם אויסגעשטרעקט א האנד און די אנדערע האט ער איהם ארויפגעלעגט אויפ'ן אקסעל, האט איהם געדריקט זיין האנד און האט געזאגט:

— וויין נישט, חבר, וויין נישט — האט ער געזאגט מיט א קול פול מיט רחמנות — וויין נישט! — האט ער געזאגט נאכאמאל מיט א הארטער שטימע. נאכדעם האט ער פערקריצט די ציינער, האט פערמאכט זיין פויסט ווי אייזען, ער איז צוגעגאנגען צום אפיציר און האט זיך אין איהם איינגעקוקט מיט אויסגעשטארצטע אויגען, פול מיט גיפט. ער האט פון איהם אפגעטראטען, איז צוגעגאנגען צום הייליגען בילד וואס איז געלעגען אויפ'ן קופערט, ער האט אויפגעהויבען זיין פויסט איבער דעם און מיט א פערשטיקטער שטימע האט ער געזאגט:

— דו, קריסטוס, דער זיבען מאל געהייליגטער! — דו — דו — מ—ר! — האט ער אויסגעשריען מיט א ווילד געשריי — דו משיח!! — און ער האט צוטראסקעט מיט זיין פויסט דאס גלאז פון בילד אויף פיצלעך.

דער אפיציר האט איהם פון דארט אוועקגעשטויסען מיט א קלאפ.

— העי, מאדיאר, ווילדע חיה! — באלד וועל איך דיר ווייזען! — באלד וועל איך דיך שיקען צו דיינע יודען! — בינדט איהם!

(המשך קומט)

מארשאל פילסודסקי וועגען סיים און דער לאגע אין לאנד

(ענדע פון דער 1. זייט)

די לופט פון אזא נידערטרעכטיגער אטמאספער.

דער סיים איז אייגענטליך נישט קיין ארט פון בעוויסטענהאפטע ארבייט, נאר א פשוט'ע קיבי-צארניע. איך בין פשוט נישט אימשטאנד צו פער-טראגען די חוצפה'דיגע נידערטרעכטיגקייט, וואס האט אין זינען נאר דעם אייגענעם נוצען אדער דעם נוצען פון זייער פארטיי-קלאזעט, ווי איך רוף דאס אן, און טשעפעט זיך צו ווי א געמיינער מוגד.

אין דעם ווייטערדיגען טייל פון זיין אינ-טערוויו ערקלערט מארשאל פילסודסקי, אז עס איז פשוט א חרפה צו זיין א דעפוטאט, ווייל דאס איז א בעשעפעניש, וואס איז נישט פאראנט-ווארטליך נישט מיט קיין כבוד, נישט מיט קיין שכל, נישט מיט קיין פערשטאנד און נישט מיט קיין ארבייט. עס איז פשוט א פערזעהעניש, וואס שפרינגט. דאס נידערטרעכטיגסטע אין פוילען, זאגט מארשאל פילסודסקי, איז א סיים-דעפוטאט. נישט קיין אנדערער ווי איך האב אויסגעטראכט דעם סיים און ממילא אויך די דעפוטאטען און אך מוז איצט מורה זיין, אז דאס מיאוסטע צווי-שען אלע פוילישע מערקווירדיגקייטען איז טאקע א דעפוטאט.

אם למשל א כאראקטעריסטיש בילדעל: יעדער גיט אפ א שבועה. א מיניסטער שווערט, א פרעזי-דענט, אפיצירען, נאר דער דעפוטאט גיט אפ בלומרשט א פייערליכע פערפליכטונג „שלובאוואניע". איך האב צופעליג בייגעוואוינט אזא סצענע און האב מיר געטראכט, אז דאס איז נישט „שלובא-וואניע", נאר „שלאבאוואניע" (מוצא זרע זיין). אזא מוצפה'דיגער הער, וואס פארערט פון אנדערע א שבועה, שטעהט א צושפרייטער מיט פונאנדער-געקנעפעלטע הויזען און בעוויליגט ארויסצוזאגען עפעס, וואס הויבט זיך אן מיט א ש., וואס קיינער קאן עס נישט פערשטעהן. און אזעלכער, מיט זרע בעשפריצטע הויזען וויל דאס אפנעהמען א שבועה און פונאנדערשפרייטען זיך מיט זיין ברודיגען פרעסטיזש-צונג.

אויב איך וואלט נישט געהאט די מעגליכ-קייט אראפצוקלאפען מיט געוואלד די דאזיגע הער-רען וואלט פאר מיר אוממעגליך געווען איבערצו-לעבען מיט זיי אפילו צוויי שעה.

איך פערזענליך אויף וויפיל איך געדענק, האב קיינמאל אין לעבען נישט איבערגעטרעטען די גרענעצען פון עהרע און דעריבער בין איך אזוי פיהלבאר אויף די געבאטען פון עהרע. צום בעדויערען זענען אבער די דעפוטאטען באלד אין אנהויב פון זייער טעטיגקייט אוועק אויפ'ן וועג אויסצומעקען פון זייער ווערטערבוך דאס ווארט עהרע. נאך מעהר זיי האבען זיך איינגעארדענט צו זיין אומפעראנטווארטליך און זענען אוועק אין דער ריכטונג פון עהרען אומפעראנטווארטליכקייט.

איך מוז מודה זיין, אז נאך זייענדיג מלוכה-שעף האב איך געגלויבט צו געפינען אין פוילען אנ'אינסטינקטיווע קראפט, וואס זאל צונישט מא-כען דאס געמיינע ווערק פון ה' טראמפטשינסקי. איך האב אליין געזעהען עטליכע מענשען, וועלכע האבען מיך געבעטען, אלס זייער פארגעזעצטען אז איך זאל זיי דערלויבען צו דערשיסען עטליכע הערען, דערונטער אויך ה' טראמפטשינסקין. איך האב זיי דערין אפגעזאגט און זיי האבען דאן געוואלט בעגעהען זעלבסטמארד.

מארשאל פילסודסקי ערקלערט דאן ווייטער, אז די דעפוטאטען פון ב.ב.-קלוב האבען מיט דעם שמוץ גארנישט צו טון.

צום סוף זאגט מארשאל פילסודסקי, אז ער האט צום מלוכה-פרעזידענט פארגעשטעלט די מא-טיווען פארוואס ער וויל נישט אננעהמען די מיסיע צו שאפען די רעגירונג, הגם עס איז איהם געווען גאנץ שווער און ער האט געבעטען דעם פרעזידענט צו מאכען אנדערע פרובען. דעמאלט האט ער זיך אויך דערמאהנט אין זיינע קינדערשע, קאמישע עקספערימענטען, וואס ער האט אין זיין קינדהייט געמאכט, בכדי זיך צו פערהארטעווען, ווי למשל, צוגעטון די האנד צו א ברענענדיגע ליכט א.א.וו. צוו. אנד. האט אויך פיגורירט א טעלער מיט עקסקרעמענטען, און. הגם האט ער זיך דערמאהנט ווען דער מלוכה-פרעזידענט האט איהם איינגע-פאדערט צו שאפען א רעגירונג, און דאך האט ער דעם מלוכה-פרעזידענט ערקלערט, אז אויב די פרובען מצד אנדערע צו שאפען א רעגירונג וועד-לען זיך נישט איינגעבען, איז ער גרייט זיך שטעלען אין רשות פון מלוכה-פרעזידענט.

ס'גייעג נאכ'ן שאטען

72 (סענסאציאנעלער ראמאן)

ס'איז אריין דער סעקרעטאר.

— אהא, איהר זענט נאך דא, הער, — האט ער אויסגערופען מיט דערליכטערונג — איך האב איבערגעשריבען דעם בריף, אויב איהר ווילט באלד אונטערשרייבען, וועל איך... וואס איז געשעהען?

— האט ער פלוצים אויסגערופען, בעמערקענדיג בענסאראפס צוטראגענעם פנים.

— איהר זענט שוין לאנג... לאנג פון דאנען אוועק? — האט בענסאראף, איבערכאפענדיג דעם אטעם א פרעג געטאן.

— א, איך געדענק נישט באמת... א זעקס מינוט, רעכען איך... יא, זעלבסטפערשטענדליך, נישט מעהר, העי... וואס איז דען?

— זענט איהר זיכער, אז ס'איז נישט מעהר, ווי זעקס מינוט?

— זעלבסטפערשטענדליך, זיכער... אבער וואס איז געשעהען?.. דער „פאסלאניעץ" האט גע-בראכט שלעכטע ידיעות?

— ווער זאגט איהר?.. ווער? — האט בענס-ראף, נישט גלויבענדיג זיינע אויערען איבערגע-פרעגט.

— דער „פאסלאניעץ"... איך האב איהם בעגעגענט אויף די טרעפען... ער האט געזאגט, אז ער דארף אייך פערזענליך איבערגעבען א וויכ-טיגען בריף... האט ער זיך געזעהן מיט אייך?

— וויאזוי האט ער... אויסגעזעהן? — בענסאראף איז געווען איננאנצען נידערגעשלאגען, און מ'האט קוים געקאנט הערען זיין שטים.

— א הויכער, שיינער יונג. גלאט אויסראזירט, מיט א טונקעל פנים, געדיכטע שווארצע האהר, ענגליש אויף....

ווערענדיג טויט-בלאס, האט זיך דער גראף צוריק אראנטערגעלאזט אין פאטעל, און מיט א שוואכער שטים געזאגט:

— שנעלער!.. קלינגט אן אין אויספארשונגס אמט.

דער סעקרעטאר האט איהם פערוואונדערט אנגעקוקט.

זייענדיג אבער געוואוינט צו געהארכזאמקייט, איז ער צוגעגאנגען צום טעלעפאן-אפאראט, און ארונטערגענומען דאס טרייבעל.

— אפשר וועט איהר מיר דערלויבען ארויס-געהען? — האט ער איידעל א פרעג געטאן — די פערבינדונג איז דא... אדער זאל איך בלייבען?

— ניין, געהט אוועק... און ווארט צו ביז כ'וועל אייך א ריינרופען, — האט בענסאראף געענט-פערט — געהט נישט אוועק פון הויז, נישט ווען-דיג מיך פריהער... ס'קאן זיין, אז כ'וועל שנעל דארפען האבען אייער הילף... בעמיהט זיך צו דערגעהען, ווער ס'האט אריינגעלאזט דעם „פאס-לאניעץ".

דער סעקרעטאר האט איבערגעגעבען בענס-הארפען דעם טעלעפאן און איז ארויס פון קאבי-נעט, נישט פערשטעהענדיג, אבער פיהלענדיג, אז ס'איז פארגעקומען עפעס א וויכטיגע אבער אומאנ-גענעהמע זאך.

אפווארטענדיג ביז די טיר הינטער'ן סעקרעטאר האט זיך פערמאכט, האט בענסאראף ארויסגע-רופען דעם עלטסטען אינספעקטאר.

איהם האט געענטפערט א שנייריגע, געשעפט מעסיגע שטים:

— ביים אפאראט איז אינספעקטאר ראבקע-וויטש! אינספעקטאר ראבקעוויטש... איהר רעדט פון דעם גראף בענסאראפס וואוינונג?

— ביים טעלעפאן בין איך, בענסאראף!

— איך האב געווארט אויף אייער קלינגען עקסצעלענץ... איז ביי אייך גארנישט געשעהען?

מיט א געוואלדיגער אנשטרענגונג פון זילען האט זיך דער גראף בעהערשט און איינגענומען זיך אין די הענד.

די פאנישע שרעק, וואס האט איהם לכתחילה ארומגענומען איז אוועק.

אין דער מורא האט ער זיך געווענדעט צו דער פאליציי-אישער מאכט, אבער אין א ווייליגע שפעטער האט ער פערשטאנען, אז ער בעגעהט א נארישקייט.

ערשטענס — ווי געשיקט און געפעהרליך וואלדמאן איז נישט געווען, האט ער דאך קיין תחיית המתים נישט געקאנט אויפשטעהן.

צווייטענס — ווענדען זיך צו דער פאליציי ביי די געשאפענע אומשטענדען, האט געהייסען אריינ-רוקען דעם קאפ אין מויל פון א לייב.

— איהר... איהר זאגט, אז איהר האט געווארט אויף מיין קלינגען... פארוואס? — האט ער אויס-מיידענד א פרעג געטאן.

— איך דארף אייך זאגען, הער גראף, אז נאר-וואס האט צו מיר עמיצער געקלינגען פון אייער טעלעפאן די ידיעה, וואס איך האב בעקומען פון דעם מאן, האט מיך געצוואונגען צו זיכער זיין, אז איהר וועט זיך ווענדען צו אונז נאך הילף.

— ווער אבער האט אייך געקאנט קלינגען פון מיין טעלעפאן?

(פארטזעצונג קומט).

ציהונג פון 20 מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 11-טער טאג

15000
154409

10,000
176024

5,000
11666 16623 32369 54468 88562
172222 192317

3,000
8774 10710 26860 33688 157530

2,000
7246 23320 30705 32560 68710
76698 90995 130683 133123
138527 172083 185681

1.000 13741 14625
14628 30360 33595 34030 55121 70710
76730 81687 92769 105530 108711 137632
145553 150941 162261 175345 176009

600 953 6813 17661
27318 30340 30582 32477 33375 56821
71502 72789 82229 86149 93553 99598
105220 110226 112099 114854 116624
124591 126283 126283 126520 127291
129199 130517 130659 133053 152493
153252 160081 172406 176869 185388
188267 207074

500 25 4343 4651 5559
11033 11572 12601 14103 17220 17727
18434 18630 18821 18943 19145 22831
27189 27239 27319 27522 30945 37360
46555 48543 49158 52070 52767 53671
53834 57384 57766 62212 70526 74410
75722 75825 76357 77052 81069 81432
81970 82646 83052 83276 83912 84205
89254 89483 91378 91553 94041 94049
94096 97474 101524 101751 102128
102213 104962 108180 110074 110409
111503 112848 112941 114173 114586
115810 119188 119845 120174 121674
121732 123829 123926 128428 132853
135143 141160 143210 143836 144461
146262 150026 150859 151554 151798
151859 154242 154402 154476 154534
155910 159525 160079 161368 163768
165717 165896 166004 167245 167633
168389 168725 170072 172908 175790
176713 177191 178754 179844 179852
180210 180348 180696 181037 181774
182987 183169 184798 185471 186183
188183 189073 192233 193046 194912
195317 195736 196698 198743 198754
199066 199933 200210 203668 203685
205717 205905 206968 207336 208779
208987 209299

11 89 183 236 382 434 89 94 538 83
606 790 855 1080 240 356 431 34 520
51 726 860 94 903 57 66 2152 208 352
517 93 712 62 832 59 960 3055 97 416
553 666 4016 90 149 77 367 409 27 72
88 652 5042 604 19 734 863 89 974
6010 49 124 80 304 417 533 697 789
897 942 48 63 7061 176 214 322 424
758 93 814 43 914 8035 152 523 625
85 91 954 9471 72 540 755 929

10104 16 58 210 19 322 33 45 96 661
755 982 11009 118 62 239 46 49 323 31
433 792 835 46 991 12281 450 507 50
665 88 728 873 926 76 13143 257 315
94 435 41 533 660 773 14016 355 450
85 661 750 15015 59 91 174 209 317 21
60 76 528 681 702 813 925 16020 65
120 74 256 355 492 503 4 19 767 81
800 48 55 62 92 903 35 78 87 17039
145 490 699 714 85 18138 69 277 803
62 930 19023 312 409 13 512 96 774

20004 22 62 81 199 272 340 423 853
78 942 21262 97 463 64 83 691 94 749
819 22039 69 201 23 86 457 94 583 725
833 23009 90 328 29 50 60 64 89 429
31 51 61 65 78 727 39 24101 94 238 81
434 568 611 701 30 98 835 25005 87
119 91 326 462 530 852 924 26012 18
107 207 11 31 344 46 446 862 909 89
27014 127 84 322 49 419 22 632 81 871
915 23 28066 325 71 466 81 596 607
768 855 912 29050 55 142 279 336 447
68 626 730 823 56 84 937

30166 235 490 549 54 91 606 29 88
769 830 31031 32 34 35 75 97 658 705
828 53 32079 87 184 86 493 82 599
602 29 33068 109 353 500 1 696 838 76
34133 87 216 19 600 82 875 963 92
35014 122 255 385 414 500 618 30 34
44 81 711 75 839 907 36006 97 123 42
53 343 64 480 668 74 875 905 37091
384 487 558 88 743 815 26 27 38020
129 71 295 453 559 640 778 966 97
39035 45 462 79 91 853 40099 119 46
262 74 363 442 564 681 712 82 41019
53 141 33 99 319 44 59 84 449 86 750
42011 36 318 496 516 627 86 707 27 921
59 43038 215 52 313 410 41 84 593 811
18 929 44143 279 433 659 848 45009 23
43 75 194 259 93 328 788 46006 97 71
215 99 305 24 407 52 702 871 935 45
95 47030 183 209 318 38 79 425 779
841 967 48103 310 22 85 88 91 534 697
729 49116 81 405 581 91 622 885 923
31 84

50029 56 111 29 223 37 93 411 61
503 606 92 974 52148 239 628 86 784
806 24 984 52853 155 222 376 431 613
56 725 90 862 964 53081 237 355 70
410 70 526 832 54111 17 29 279 362
409 29 64 86 96 98 512 735 847 917
55214 85 319 79 461 529 48 624 29 90
731 965 56011 107 65 249 63 304 17
95 430 73 669 748 95 57126 34 65 243
98 305 95 525 51 790 58220 61 342
616 99 863 86 59113 26 28 70 339 543
618 77 96 852 63 95 921

60021 81 189 294 330 621 49 723 24
27 47 870 61013 240 68 69 80 93 464
515 16 664 796 977 62003 13 225 55
304 88 423 31 48 528 38 606 28 771
878 80 63049 733 318 28 33 66 468 91
667 868 64195 274 437 43 45 665 66
742 873 995 65143 208 422 692 706 29
36 810 66059 223 352 68 639 965 69
71 82 67092 95 267 394 425 514 663
761 76 90 936 68019 157 435 73 552
9 29 48 889 69061 95 137 258 81 87
383 447 559 83 778 80 839 83 70079
202 49 330 42 438 554 67 666 711 97
863 88 95 979 71155 78 265 459 88
534 619 39 736 820 953 73 72038 42
184 202 15 26 87 376 83 721 42 43 50
803 33 59 922 48 76 73354 99 611 84
90 849 73 945 74058 205 328 415 64
515 644 909 41 75241 47 52 74 422 91
548 55 600 16 725 81 76168 226 343
411 18 32 69 73 508 14 39 776 801
994 77042 136 79 410 88 514 608 12
88 950 64 78017 156 80 225 89 318 77
421 532 65 96 617 54 736 68 943 89
79224 305 26 529 77 98 733 821 68 92
80128 211 85 312 41 465 85 591 650
709 32 66 805 98 933 40 81008 156
270 302 51 491 510 24 74 75 710 18
918 82024 68 140 87 352 81 431 90
554 886 83054 153 89 250 78 324 484
625 746 946 84276 304 32 424 77 766
653 85081 161 266 345 62 65 660 789
833 935 88 86112 53308 412 79 87 530
49 97 659 802 83 87133 66 89 385 528
86 603 55 762 815 50 64 915 60 88109
415 607 50 825 906 89088 114 19 27
226 99 313 47 72 439 732 72 863 969
90013 32 81 294 336 42 47 446 51
88 95 680 769 877 900 91125 31 69 94
298 43 1 773 986 92069 99 158 210 62
87 386 90 452 782 821 98 923 54 93031
58 82 155 340 566 943 88 92 94043 70
259 308 14 456 538 61 84 686 860 924
92 95042 132 51 71 231 323 513 600
886 96003 10 17 23 41 90 124 65 243
88 324 68 424 77 543 617 92 867 940
97167 223 63 353 92 783 884 906 15
72 98015 108 20 226 32 317 493 610
99009 18 313 31 585 97 613 79 716

100051 83 87 95 109 85 362 434 63
620 72 721 40 47 952 59 84 101035
223 304 48 60 416 502 720 836 41 936
56 102032 93 102 40 215 335 57 460
669 705 103003 15 117 45 229 311 35
507 14 15 80 672 99 713 30 831 84
926 72 104 36 59 164 223 356 520 86
762 842 958 105187 219 90 342 447
588 626 50 98 722 37 898 931 83
106015 76 132 78 206 13 33 85 95 384
437 90 551 610 75 786 868 76 978
107182 258 489 639 74 80 85 838
108060 165 505 619 27 34 66 968 94
109011 26 54 368 99 494 631 774
110038 70 576 676 772 931 53 111364
516 679 94 803 70 983 112010 115 27
310 56 435 71 77 567 640 831 909
113125 32 43 49 231 316 36 437 54
501 603 87 726 94 826 909 81 85
114083 133 94 278 460 64 74 90 530
605 81 702 43 826 115138 61 264 72
99 452 526 81 799 893 116030 70 78
83 90 98 143 45 367 85 94 449 548 78
626 69 750 54 975 117046 65 78 105
378 452 560 70 682 790 972 118045 110
63 210 328 79 415 29 33 605 62 712
821 918 78 119293 97 545 633 97 796
818 27 933
120064 73 77 192 205 11 68 361 402
87 501 60 78 81 90 98 619 34 54 63
93 847 58 77 849 98 121042 95 117 89
209 99 382 605 733 99 807 39 59 92
961 122224 52 84 431 623 60 70 737
99 841 123003 6 21 82 137 52 391 407
21 47 95 522 62 97 624 42 704 15 17
809 43 998 124082 107 230 653 845
984 125175 269 97 377 431 45 56 549
70 662 91 751 832 76 81 93 126061 80
126 61 85 262 77 86 341 491 569 76
87 837 44 57 91 934 98 127099 173
296 318 483 515 97 640 94 704 38 57
98 800 7 13 37 58 128032 275 464 89
610 66 879 983 129014 117 253 62 89
307 19 56 402 559 684 746 66 852 963
87 130074 110 236 81 372 406 34 37
650 846 92 916 68 131029 105 19 209
59 92 374 438 674 743 48 52 68 815
992 132141 54 94 384 405 588 731 60
802 133018 31 86 121 53 202 63 488
581 624 43 48 774 805 96 904 134001
77 78 294 98 320 49 97 467 694 709
820 74 98 958 98 135193 97 379 420
48 89 519 26 641 725 983 98 136063
87 162 280 320 85 88 405 510 49 609
864 922 67 89 137210 66 348 64 537
614 29 703 21 802 85 998 138141 63
247 485 93 614 72 753 81 888 943
130001 99 111 233 71 337 492 642 63
771 840 46 947
140251 563 86 603 775 88 98 814
992 141041 156 80 288 346 54 465 527
602 18 29 779 844 929 36 142073 156
58 207 11 66 94 304 460 519 96 705
25 99 816 88 905 17 143024 55 80 156
91 205 306 49 71 76 587 771 80 813
903 83 144070 110 15 41 60 234 70
420 59 511 44 59 638 77 760 852 992
145342 51 77 88 471 518 28 612 51 59
729 98 926 146017 178 543 79 84 658
802 32 36 943 147000 188 230 45 62
450 67 504 88 713 823 51 70 952 74
77 148176 86 270 353 436 570 713 38
62 850 998 149004 11 19 69 91 239
372 482 503 92 675 819 26 39 80 969
74 81
150002 199 230 367 482 504 620 49
713 61 828 29 31 79 98 999 151000 50
220 22 74 88 316 646 50 56 61 790 93
994 152292 313 413 66 516 85 640 757
86 153354 601 20 64 81 748 79 821 83
930 154012 25 110 53 263 89 366 458
94 588 689 748 56 87 811 45 56 91
954 56 62 155059 70 176 82 201 28 93
447 97 511 52 70 633 859 62 156467
598 625 791 95 828 30 157115 224 68
304 13 40 609 23 67 88 992 158060
150 92 211 48 79 317 64 402 18 63 87
543 626 33 59 767 816 988 159009 189
251 486 630 63 706 79 944 68

160039 212 48 324 87 417 23 50 82
578 635 53 75 763 924 37 161064 201
27 89 306 9 529 35 752 56 903 23 32
162008 55 106 11 83 207 45 47 81 389
446 70 88 908 14 163030 129 233 387
427 516 47 60 621 96 766 79 803 4
908 58 83 164002 81 88 91 266 543 64
622 58 794 875 906 165157 329 45 423
26 533 640 73 711 93 963 97 166191
282 329 427 505 32 644 67 89 720 871
915 167036 108 58 246 350 57 420 47
48 593 655 65 954 68 168055 72 152
90 92 282 439 509 39 605 23 97 749
52 809 95 169025 43 151 209 459 73
676 968 170160 235 58 324 89 415 24
576 624 25 702 49 84 879 904 23 41
58 64 171174 360 65 493 505 7 60 75
645 770 89 842 78 956 63 172183 221
98 371 89 425 46 610 711 823 904 24
173012 14 292 330 428 35 531 34 47
71 79 686 821 174012 28 74 147 64 74
81 380 442 71 648 50 56 701 14 820
993 175104 18 36 62 72 210 69 94 346
418 75 525 709 859 176110 83 242 56
75 324 83 421 99 517 684 872 80 177701
126 33 54 214 40 368 75 433 45 505
744 839 178024 35 106 74 226 27 305
31 45 97 494 505 52 82 179009 118 44
443 90 534 655 63 819 31 956 180022
75 94 161 75 81 94 242 89 396 403 48
710 75 801 97 920 48 75 84 181065 96
155 84 200 388 694 727 95 962 83
182182 95 225 88 332 438 523 697 731
731 921 183070 107 98 218 23 75 520 55
78 767 842 979 184009 45 49 235 46
352 471 528 95 690 710 30 91 823 34
999 185032 181 243 493 511 59 600 60
77 85 762 829 956 186026 51 100 12 29
96 204 9 436 58 67 561 600 59 749 55
360 88 187184 91 215 98 409 21 45 60
543 675 322 90 188090 114 224 450 51
95 536 790 68 84 869 925 34 43 77
189033 107 27 248 345 417 42 502 80
617 711 26 31 51 190012 29 82 140 55
202 34 327 30 32 470 510 56 64 75
660 70 91 826 60 935 74 191065 108 20
27 41 220 90 339 83 408 570 617 708
913 90 192052 65 98 176 214 46 55 359
77 400 28 40 50 692 785 944 61 80
193036 49 79 130 201 86 423 47 512 663
707 809 953 95 194002 9 99 431 665 89
713 919 32 195163 315 93 442 552 671
726 62 822 927 196070 186 215 91 359
62 427 80 89 641 76 726 66 892 197015
75 128 65 92 340 46 482 570 730 842
999 198050 135 83 220 23 188 366 445
70 535 627 734 65 79 978 90 199085
266 308 42 518 82 617 707 881 905 16
20 42 200138 308 405 518 82 748 98 911
201075 135 256 353 618 34 866 83 930
41 202168 78 204 19 78 484 530 55 60
652 775 808 991 203189 309 416 577
763 874 204006 203 497 565 77 643
853 968 205042 46 71 144 90 242 62
521 94 664 793 814 36 206271 84 407
85 99 582 634 74 726 38 823 965
207005 169 210 377 542 779 951 208040
151 91 305 16 23 515 59 72 645 993
209138 415 520 51 652 833 926

קאמוניקאט פון פריזיער-מייסטער-צעך

אין צוזאמענהאנג מיט׳ן עפענטליכען ארויס-טריט פון פריזיער-מייסטער מ. קופקע, פאלודניא-ווע 12, געגען אונזער אינסטיטוציע געפינען מיר פאר נויטיג פעסטצושטעלען אט-וואס:

דער יודישער פריזיער-צעך, וועלכער האט מיט איניגע חדשים צוריק זיך איבערגעצויגען אין אייגענעם לאקאל אויף פיעטריקאווער 85, איז יעצט די איינציגע ארגאניזאציע פון די לאדזער יודישע פריזיער-מייסטער אהן אונטערשיד פון ריכטונגען, רעפרעזענטירענדיג כמעט אלע לאדזער יודישע פריזיער-מייסטער.

ווען מיר זענען מיט א צייט צוריק צוגע-טרעטען צו אן אקציע געצוונגט צו מאכען דאס פריזיער פאך, וואס עס ליגט אין די אינטערעסען פון כלל פריזיער-מייסטער, זענען מיר געשטאנען פאר 2 אויסוועגען, — געמענדיג אין אכט, וואס מיר מוזען אפען האלטען די רעזורעס און טרא-גען אלע איבעריגע לאסטען, אפילו ווען עס איז קיין ארבייט נישטא: אדער אפזאגען די אר-בייטער, צווענטועל רעדוצירען די לוינען, ביים גלייכצייטיגען רעדוצירען פון פרייז-קוראנט, און בעמיהען זיך צו ארבייטען פולשטענדיג אליין, אדער דערהאלטען ווייטער די ארבייטער, נישט רעדוצירענדיג די לוינען, און גלייכצייטיג דער-האלטען די פרייזען.

מיר האבען אויסגעקליבען דעם צווייטען וועג, ווי מיר האבען ריכטיג געהאנדעלט, זאל די עפענטליכקייט משפט׳ן.

געפינען זיך אבער יחידים, וועלכע מיינען, אז זיי וועלען זיך קענען אקעגענשטעלען א כלל, נישט פערשטייענדיג, אז פריהער אדער שפעטער מוזען זיי דעם קאמף פערשפילען.

און ווען אונזער דעלעגאציע איז מיט א צייט צוריק געוועזען ביים ה׳ קופקע און איהם אויפמערקזאם געמאכט נישט צו האנדלען געגען אונזערע בעשלוסען און נישט ארויסצוהענגען קיין פרייז קוראנטען — האט ער אונז בעליידיגט און געדראהט, אז ער וועט פאר׳מסר׳ן די פריזיער-מייסטער.

יעצט טרעט ה׳ קופקא ארויס אלס א כלומרשט געליטענער, וועלענדיג רעדוצירען די פרייזען פאר׳ן „ארימען יודישען פאלק".

שטעלען מיר דערביי פעסט, אז וואס איז שייך די רכילות אויף אונז וועגען מסירה, וואר-פען מיר עס קאטעגאריש אפ און גלייכצייטיג גיבען מיר די זאך איבער דעם געריכט, בנוגע דער פערקלענערונג פון די פרייזען געשעט דאס אויפ׳ן חשבון פון רייסען די לוינען ביי די ארבייטער.

די פערוואלטונג פון פריזיער-מייסטער-צעך, פיעטרקאווער 85.

אנהויב פון דער אקציע פון „אויפבוי און זעלבסטהילף"

פאריגע וואך זענען פארגעקומען אין ווארשא פלענארע זיצונגען פון די הויפט-ראטען פון: „צענטאס" (פערבאנד פון די צענטראלעס פאר יתומים-פערזארגונג), „יעאס", פון דער צענטראל-פערוואלטונג פון „ארט" און א קאנפערענץ פון „טאז".

די אלע זיצונגען האבען אויך בעטראכט דעם אפמאך פון די דאזיגע געזעלשאפטען וועגען דער פעראייניגטער פראפאגאנדע- און זאמעל אקציע א. נ. „אויפבוי און זעלבסטהילף". דער אבמאך איז דורך אלע געזעלשאפטען בעשטעטיגט געווארען. עס איז בעשלאסען געווארען צו אונטערשטיצען די גע-מיינזאמע אקציע פאר „אויפבוי און זעלבסטהילף" מיט אלע כחות צו שטעלען אין רשות פון געמיינ-זאמען קאמיטעט די בעסטע קרעפטען פון די גע-זעלשאפטען און צו מאכען אלע אנשטרענגונגען, אז די אקציע זאל געקרוינט ווערען מיט׳ן געהע-ריגען ערפאלג.

די עקזעקוטיוו פונ׳ם פעראייניגטען קאמיטעט פון די דערמאנטע געזעלשאפטען האט לעצטענס אבגעהאלטען איינציגע זיצונגען. עס זענען בעטראכט געווארען די רעזאלוציעס און די פארשלאגען פון דער קאנפערענץ פאר אויפבוי און זעלבסטהילף, וועלכע איז דעם 9. ד. מ. פארגעקומען אין ווארשע.

עס איז בעשלאסען געווארען צוטרעטען צום דורכפיהרען די אקציע אין ווארשא און אויף דער פראווינץ. די עקזעקוטיוו האט אויסגעארבייט א פלאן פון דער אקציע, וועלכע זעהט פאר א גרוי-סע פראפאגאנדע- און זאמעל-אקציע, וועלכע זאל סיסטעמאטיש אדורכגעפיהרט ווערען אין אלע גע-גענדען פון לאנד.

אויף דינסטאג, דעם 18. ד. מ. איז צוגויפגערו-פען געווארען א פלענארע זיצונג פון קאמיטעט פאר „אויפבוי און זעלבסטהילף", וועלכע דארף ענדגילטיג בעשטעטיגען דעם פלאן פון דער אקציע אין יעדען ראיאן בעזונדער.

אין צוזאמענהאנג מיט׳ן אנפאנג פון דער אקציע זענען ארויסגעפאהרען אויף דער פראווינץ די פארשטעהער פון קאמיטעט: ה. קאלקער — קיין גראדנע און ה. לאנדאו — קיין וואלקאוויסק.

שייטלעך
צו מעסיגע פרייזען צו בעקומען ביי
פארזשוצקא, קאמיענגא 5.

ס׳איז ארויס פון דרוק
די ערשטע און גרינדליכע מאנאגראפיע אויפ׳ן יסוד פון ארכיוואלע מאטעריאלען
„די געשיכטע פון די יודען פון פיעטריקאוו און אומגעגענד"
פון משה פיינקינד, אין דער פוילישער שפראך:
MOJZESZ FEINKIND
DZIEJE ŻYDÓW w PIOTRKOWIE i OKOLICY
od najdawniejszych czasów do chwili obecnej
Nakład autora, Piotrków 1930.
פרייז 5 זל. צו בעקומען ביים מחבר, פיעטריקאוו, פילסודסקיעגא 36.

טאמבוריר= געזעלעז
ווערט געזוכט.
צו ערפאהרען אלעקסאנ-דראווסקא 51
ביי לייבאוויטש.

אנ׳עלעגאנט מעבליוט צימער
זאפארט צו פערמיטען
פעטריקאווער 113
רעכטע אפיצינע, ערשטער איינגאנג, 2 טער שטאק׳

ביטשריפטען= און האנדעלם בעראטונגס=ביורא
ערטיילט אלערליי אינפארמאציעס און פיהרט
א פערמיטלונגס=אפטיילונג „OBRONA"
אינהאבער: מאקס בארנשטיין און קאמפ.
לאדז, שענקעוויטשא 15
ערלעדיגט אלערליי ביטעס אי געריכט, אדמיני-סטראציע, סקאבב און מיליטער-אינסטאנצען.
בעמערקונג: ספעציעלע וועקסעל- און שטייער-אפטיילונג
מיטארבייט פון ערשטקלאסיגע פאך-קרעפטען.
די ביורא איז טעטיג פון 9 פריה ביז 7 אוונד.

ו. י. ז. א. פושעיאוד 2
היינט, מיטוואך, 9 א זייגער אוו. וועט
ד״ר י. רייכערט
לייטער פון דער אפטיילונג ביים אגראנאמישען אינסטיטוט אין תל אביב, האלטען א רעפעראט
א.ד.ט.: „פון קולטורעלען לעבען אין פאלעסטינא"
איינטריט פאר מיטגלידער 30 גראשען און פאר אריינגעפיהרטע געסט 50 גראשען.
5738

א יונגעל
פון 14 ביז 16 יאהר
פון אנשטענדיגע עלטערן
קען זיך מעלדען אין דער אדמיניסטראציע פון „נייעם פאלקסבלאט" פון 5 ביז 7 אין אוונד׳

Dr. med. H. KRAUSKOPF
אקושעריע און פרויען=קראנקהייטען
צעגעלניאנא 45, טעל. 13-47
נעמט אן פון 4 ביז 7 אין אוונד.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
און רענטגען-קאסמעטישער קאבינעט.
בושעושינער 11, טעלעפאן 3763
אפען פון 9 פריה ביז 7 אוונד.

ד״ר איטיך נאז, האלז, אויערן קר	$4^1/_2$—$5^1/_2$
ד״ר קערשנער קינדער-קראנקה.	$4^1/_2$-5 11-9
ד״ר שיפמאן אינערליכע קראנקהייטען	2—12
ד״ר לובינש הויט און געשלעכט-קר	$1^1/_2$—$12^1/_2$
ד״ר שמירנעלד נערווען און גייסטיגע קר.	2—1
ד״ר גאלדבלאט אויגען-קראנקה.	$1^1/_2$—$12^1/_2$
ד״ר חיים כירורגישע קראנקהייטען	3—2
ד״ר שפרלאווסקי פרויען-און געבורטס-הילף	$4^1/_2$—$5^1/_2$

פסיכא-טעראפיע, שפראך-שטערונגען ווי שטאמלען א.א. ווי פאקען-שטעכ׳ן, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהל. איינ-שפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפערעצ. אויף פערלאנג ווערען און שטאט. און לאבאראטאריום העריען אנ-ענומען אלע ארט אנאליזען, אויך פלעגמע און בלוט
אימפונגען געגען שקארלאטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען
א רענטגען=אינסטיטוט.

ד״ר לאושינסקי טאטאר פאלסקא
צאהן-ארצט 10—1 3—6
קינסטליכע צעהן, קראנען, פלאמבען א. א. וו.

די לעטשניצע איז טעטיג אויך זונטאג

W. EYCHNER
גינעקאלאג-אקושער
זגערזשער 11.
טעל. 134-72
נעמט אן פון 6—8 אוונד

Dr. med. LAJCHTER
צאהן=כירורג
Chor. szczęk, dziąseł podniebienia, języka it.p.
przeprowadził się na ZIELONĄ 9
Ip. front, tel. 149-66
od $1^1/_2$–5 po poł.

Dr. ADAM GRCJGLIK
Al. Kościuszki 27
tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראנקהייטען און ליאמהילאינגס.
נעמט אן פון 4—7 אוונט

א פאטעפאן
שאפקאווע, סאלאנאווע מיט א שווייצארישע ווערק צו פערקויפען. פאד-זשעטשנא 14, וואהנ. 25

רעכער מאשינאווע
ווערן אנגענומען צו ביליגע פרייזען
ג. נארדמאן ציגלנ. 29

דעטעקטארען קאמפלעט מיט א סלוכאווקע און אנטענע פון 28 זל.
RADIO - LLOYD
Przejazd 8.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים=ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר וועגערישע הויט=קראנקה,
און מענער=שוועכע אנאליזען פון בלוט און אויסלוס אויף סיפיליס און טריפער.
קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערווען-קראנקהייטען.
קווארץ=לאמפ. עלעקטרישער הייל=קאבינעט קאסמעטיק.
— — טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ.
נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. —
וויזיט 3 זל.

טליתים=פאבריק
אויסארבייטונג פון וואלענע, האלב-וואלענע, זיידענע טליתים כמו טערקישע, קאלאמעיער, ווי אויך טליתים קטנים, הורט און דעטייל מיט אויספערטיגונג, אויך גארטלען, שפאניעס און ציצית
צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל, ביי
א.ח. ציטרינאווסקי, קאמיענגא 1,
אין 2. טויער, פארטער. קומט איבערצייגט אייך!
בעמערקונג: ס׳ווערען אויך אנגענומען טליתים צום וואשען.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
און ערצטליך=דענטיסטישער קאבינעט
זגיערסקא 17 טעל. 16=33.

ד״ר ראקאווסקי נאז האלז, אויערן קר	10 11 2-3 7-6
ד״ר רוזשאנער הויט און געשלעכט קראנקה.	1—2
ד״ר גאלדשטיין- אויגען-קראנקהייטען פאלאק	2-1
ד״ר יוכטמאן נערווען קראנקהייטען 12—2 הער זוג.	
ד״ר ראזענצווייג קינדער-קראנקהייטען	10 12 5-4
ד״ר פאפיערני פרויען און געבורטס-הילף	$1^1/_2$ 11-1 5 6
ד״ר קאנטאר כירורגישע-קראנק.	$4^1/_2$-$5^1/_2$ זונ. 1-2
ד״ר ווינבערג אינ. הערץ לונגען 12—1,	$6^1/_2$—$7^1/_2$
ד״ר סטופעל רענטגען	12—2, 4—6
א. גראדזענטשיק צאהן-ארצט	3—7
ראזען	צאהן-ארצט 8—2

צאהן-טעכנ-ד-ישע, בעלייכטונגען, קראנען, פלאמבען א״ה
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען
א רענטגען=אינסטיטוט
היילונג פון הויט קראנקהייטען, פון קאפ (פארך) מיט רענטגען שטראלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונגען, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע, אלע ארטן אנאליזען. א קורס פאר שטאמלער.
אימפונגען געגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4 - 5 נ״מ
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג
וויזיט אין דער שטאט.
ערצט.-קאסמעטיש. גאבינעט
פרל. מארקוס נעהמט אן פון 5—7 אוונד.

Dr. med. J. Lubicz
ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 183-17
קראנקהייטען פון די ביינער, גלעצעקען.
פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער.
איינגענע פראצאווניע פון זעמבליגע ארטאפעדיש אפאראטען, ווי: הקלעדקעס אויף פלאטפוסען, קונסט ליכע פיס. נעמט אן א. ז. א. צופרידענע פון 5—7 אוו

מאשין = לעכער
ווערן אנגענומען אויסצונייען ביי
ג. נארדמאן צעגעלניאנא 29

צאהן-ארצט St. Gelberg
וואוינט יעצט
Zawadzka 14, tel. 108-33
נעהמט אן פון 10—2 און פון 4—7

הלא חכמה תקרא, ותבונה תתן קולה
בצדק כל אמרי פי, אין בהם נפתל ועקש,
אשרי אדם שמע לי, לשקד על דלתותי יום יום
איבער דעם זאלסטו נאר קומען אין מיין רעכטסקאנסולטאציע-ביורא צו ה׳
מאנעלא, פיעטריקאווער 17
(זאכאדניא 52) טעל. 148-79
וואו עס ווערט פינקטליך ערלעדיגט, געווי-סענהאפט געשריבען אלערליי ביטעס: ציווילע, קארנע, האנדלאווע, אפע-לאציעס, אדוואלאניעס, סלאוזולעס, זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעדט אין פוילען, וועגען דירות אין אורושאנד ראזיעמטשי, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען. מיט אכטונג
ד. מאנעלא, רעכטסקאנסולענט
פעטריקאווער 17

אנ׳ארט צו שלאפען
פאר אן אנשטענדיגען יונגענמאן, איז אפצוגעבען
פאמארסקא 14, אין אפ. 2. שט., ביי לאסקי.

אנאנסען-פרייז: פאר׳ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב יו״ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ „ „ 60— „ „ 4 „
נאכ׳ן טעקסט—12 „ „ „ „ „ 18— „ „ 8 „
פאר א מילימעטער-שורה: אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסל. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א ווארט

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט אפטראגען א היים; אויף דער פראווינץ — 6 זל. א חודש; אין אויסלאנד — 8 זל.
פאר׳ן אינהאלט און טערמינען די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman.
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.